

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Члан 1.

У Закону о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др.закон), у члану 20. после речи: „дете”, додају се речи: „узраста од три године до поласка у основну школу”.

Члан 2.

У члану 43. став 2. тачка 3) на крају текста тачка се замењује тачком и запетом и додаје се тачка 4) која гласи:

„4) Центар за образовну технологију.”.

Члан 3.

После члана 46, додаје се назив члана и члан 46а, који гласи:

„Центар за образовну технологију

Члан 46а

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у оквиру Центра за образовну технологију обавља следеће стручне послове:

1) учествује у планирању развоја квалитетног дигиталног образовања и у планирању интеграције дигиталне компоненте у планска документа на националном нивоу, у складу са законом којим се уређује плански систем Републике Србије;

2) израђује и публикује инструменте образовне политике, радне материјале, препоруке и приручнике за развој и сертификацију дигиталних вештина и компетенција;

3) развија и остварује програме обука у области дигиталног образовања или других обука из надлежности завода које се остварују коришћењем интернета;

4) пружа стручну подршку, развија методологију и инструменте за израду база дигиталних образовних садржаја, отворених образовних ресурса и софтверских решења;

5) развија и остварује анализе за процену васпитне и образовне додате вредности образовне технологије као показатеља квалитета рада установе или остварених ученичких постигнућа;

6) пружа стручну помоћ и подршку приликом праћења дигиталне компоненте у оквиру самовредновања, спољашњег вредновања рада установа, спровођења националних испита, спровођења националних испитивања, израде образовних стандарда и стандарда квалитета рада установа;

7) припрема извештаје и публикације из области дигиталног образовања.”.

Члан 4.

У члану 51. став 4. мења се и гласи:

„Министар одлучује о одобравању огледа и прописује програм огледа, на основу стручне процене и препоруке надлежног савета, односно завода, односно одговарајуће институције компетентне за предмет огледа, уколико нису подносиоци те иницијативе.”.

У ставу 5. речи: „као и” замењују се речју: „односно”.

Став 13. брише се.

Члан 5.

Члан 54. мења се и гласи:

„Члан 54.

Установа може да стекне статус ресурсног центра (у даљем тексту: ресурсни центар) за пружање стручне подршке деци, ученицима и одраслима са сметњама у развоју и инвалидитетом, њиховим породицама и другим образовним и васпитним установама.

Ресурсни центар пружа и стручну подршку приликом избора, примене и набавке асистивне технологије у образовању и васпитању и прати нове правце развоја подршке деци, ученицима и одраслима са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Одлуку о додели статуса ресурсног центра доноси министар.

Ближе услове за стицање статуса ресурсног центра, организовања рада и престанка важења статуса прописује министар, уз сагласност министра надлежног за послове локалне самоуправе, министра надлежног за послове здравља и министра надлежног за послове социјалне заштите.”.

Члан 6.

У члану 72. став 5. речи: „сваког наставног”, замењују се речју: „обавезног”, а после речи: „предмета”, додаје се запета и речи: „изборног програма и активности”.

У ставу 6. реч: „наставног”, замењује се речју: „обавезног”, а после речи: „предмета”, додаје се запета и речи: „изборног програма и активности”.

У ставу 7. реч: „наставног“ замењује се речју: „обавезног”, после речи: „предмета” додаје се запета и речи: „изборног програма и активности”, а реч: „предметног” брише се.

Став 11. мења се и гласи:

„Ученик који је на крају школске године оцењен и има прелазне оцене из свих обавезних предмета и из изборног програма други страни језик и који је оцењен из свих осталих изборних програма и активности прелази у наредни разред.”.

Члан 7.

У члану 73. став 1. речи: „изборних програма и активности” бришу се, а после речи: „описна”, брише се тачка и додају се речи: „и утврђује се на крају првог и другог полугодишта.”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„У првом разреду основног образовања и васпитања закључна оцена из изборних програма и активности је описна и утврђује се на крају првог и другог полугодишта.”.

Досадашњи ст. 2. и 3. који постају ст. 3. и 4. мењају се и гласе:

„Оцена из става 1. овог члана исказује се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука.

Закључне оцене у првом разреду основног образовања и васпитања из обавезних предмета и из изборних програма и активности уносе се у ђачку књижицу и ученик прелази у наредни разред.”.

Досадашњи став 4. брише се.

У ставу 8. на крају текста тачка се замењује запетом и додају се речи: „изузев ученика другог и трећег разреда основног музичког и балетског образовања и васпитања.”.

У ставу 10. после речи: „основног образовања и васпитања” додају се речи: „и ученик од другог до завршног разреда основног музичког и балетског образовања и васпитања, као”.

У ставу 13. после речи: „основног образовања и васпитања”, додају се речи: „и ученик од другог до завршног разреда основног музичког и балетског образовања и васпитања, као”.

После става 18. додаје се став 19. који гласи:

„Разредни испит полаже ученик који није оцењен из обавезног предмета, изборног програма и активности, уколико није похађао наставу више од трећине укупног годишњег броја часова тог обавезног предмета, изборног програма и активности и уколико се оцењивањем утврди да није достигао образовне стандарде на основном нивоу.”.

Члан 8.

У члану 75. став 2. после речи: „завршио разред”, додаје се запета и речи: „односно има недовољан успех”.

Ст. 3. и 4. бришу се.

Досадашњи ст. 5 – 7. постају ст. 3 – 5.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 3. после речи: „предмета”, додају се речи: „и из изборног програма други страни језик, као”.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 4. после речи: „оцена из” додаје се реч: „обавезних”, а после речи: „предмета” додаје се запета и речи: „изборних програма, изузев верске наставе и грађанског васпитања”.

Члан 9.

У члану 78. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Кандидат који је након завршеног програма обуке стекао јавну исправу о оствареном стандарду квалификације у целини и јавну исправу о оствареном стандарду кључних компетенција за општеобразовни део средњег стручног образовања одраслих има право изласка на завршни испит, односно право на полагање стручне матуре.”.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 10.

Члан 82. мења се и гласи:

„Члан 82.

Ученик основног и средњег образовања и васпитања, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

- 1) приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања у току школске године;
- 2) приговор на закључну оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања на крају првог и другог полугодишта;
- 3) приговор на испит.

Приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања у току школске године подноси се директору школе у року од три дана од саопштења оцене.

Приговор на закључну оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања на крају првог и другог полугодишта подноси се директору школе у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата.

Приговор на испит подноси се директору школе, у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту.

Директор школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином, решењем одлучује о приговору из става 1. тачка 1) овог члана у року од три дана, односно у року од 24 сата о приговору из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Директор је дужан да предметном наставнику на чију оцену је уложен приговор, у року од три дана од дана доношења решења из става 5. овог члана достави решење.

Ако оцени да је приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, директор поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Уколико се утврди да закључна оцена није изведена у складу са прописима, директор поништава и враћа оцену одељењском већу на разматрање и закључивање.

Ако директор и након поновног разматрања и закључивања од стране одељењског већа прописаног ставом 8. овог члана, утврди да закључна оцена из обавезног предмета, изборног програма и активности није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Наставник чија оцена је поништена упућује се и на стручно усавршавање за област оцењивања и комуникацијских вештина.

Уколико појачани педагошко-инструктивни рад у установи и стручно усавршавање наставника не дају позитиван резултат, директор је у обавези да захтева стручно педагошки надзор над радом наставника од стране просветног саветника.

Ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељенском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Ако утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништава испит и упућује ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Уколико школа нема потребан број стручних лица, ангажује стручно лице из друге школе.

Наставник чија оцена је оспорена или на чији је предлог утврђена закључна оцена, не може да буде члан комисије.

Када је поништен испит директор образује нову комисију у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен.

Оцена комисије је коначна.”.

Члан 11.

У члану 85. став 2. мења се и гласи:

„За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од осам дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110 – 112. овог закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.”.

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Директор води поступак и окончава га решењем.”.

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 4. и 5.

Досадашњи ст. 5. и 6. бришу се.

Досадашњи ст. 7 – 9. постају ст. 6 – 8.

Члан 12.

У члану 89. после става 6. додају се ст. 7. и 8. који гласе:

„Установа од националног значаја за Републику Србију, у смислу овог закона, јесте установа која остварује изузетне резултате на међународном нивоу чиме доприноси унапређивању и промовисању система образовања и васпитања Републике Србије.

Установе од националног значаја за Републику Србију јесу Математичка гимназија у Београду и Гимназија „Јован Јовановић Змај” у Новом Саду.”.

Члан 13.

У члану 92. додаје се став 2. који гласи:

„Ближе услове за оснивање, почетак рада и обављање делатности установе, прописује министар.”.

Члан 14.

У чл. 120, 121. и 138. реч: „општински” у одређеном падежу замењују се речју: „локални” у одговарајућем падежу.

Члан 15.

У члану 122. став 3. реч: „предшколској” брише се, а речи: „васпитања и образовања” замењују се речима: „образовања и васпитања”.

Члан 16.

У члану 124. став 1. мења се и гласи:

„Орган управљања закључује са директором уговор о раду на одређено време.”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Уколико је за директора именовано лице из реда запослених у тој установи, доноси се решење о његовом премештају на радно место директора које по сили закона замењује одговарајуће одредбе уговора о раду.

Уколико је директор именован из реда запослених код другог послодавца, остварује право на мировање радног односа на основу решења о именовану.”.

Досадашњи ст. 2 – 4. постају ст. 4 – 6.

Досадашњи став 2. који постаје став 4. мења се и гласи:

„Лице из ст. 2. и 3. овог члана има право да се након престанка дужности директора након првог, односно другог мандата врати на послове које је обављало пре именованја за директора установе.”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. речи: „става 3.” замењују се речима: „става 5.”.

Члан 17.

У члану 157. после става 5. додају се ст. 6. и 7. који гласе:

„Изузетно, образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству може да изводи и лице које није у радном односу на неодређено време у школи у Републици Србији, а које има пребивалиште на територији земље у којој се остварује образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству и које испуњава остале услове за лице које остварује образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству.

Лице из става 6. овог члана ангажује се на основу конкурса или на предлог надлежног дипломатско-конзуларног представителства.”.

Члан 18.

У члану 167. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Висина отпремнине из става 3. овог члана утврђује се општим актом установе, с тим што не може бити нижа од збира трећине плате запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину.”.

Члан 19.

У члану 174. став 2. после речи: „у складу са” додају се речи: „овим и”.

У ставу 3. после речи: „у складу са” додају се речи: „овим и”.

Ст. 4. и 5. мењају се и гласе:

„Установа може сваку од евиденција из ст. 1 – 3. овог члана да води електронски у оквиру јединственог информационог система просвете (у даљем тексту: ЈИСП).

Евиденције из ст. 1 – 3. овог члана установа води на српском језику ћириличким писмом на прописаном обрасцу или електронски.”.

Став 6. брише се.

Досадашњи ст. 7. и 8. постају ст. 6. и 7.

После досадашњег става 8. који постаје став 7. додаје се нови став 8. који гласи:

„Уколико установа води евиденцију у електронском облику, Министарство је обрађивач података и одговорно је за чување и заштиту података.”.

Став 9. мења се и гласи:

„Врсту, назив, садржај и изглед образаца евиденција и јавних исправа и начин њиховог вођења, попуњавања и издавања, прописује министар, у складу са овим и посебним законом.”.

Члан 20.

У члану 175. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Министарство успоставља ЈИСП и њиме управља уз техничку подршку службе Владе надлежне за пројектовање, усклађивање, развој, функционисање система електронске управе и друге послове прописане законом.

Служба Владе из става 1. овог члана обавља послове који се односе на чување, спровођење мера заштите и обезбеђивања сигурности и безбедности података у државном центру за чување и управљање података, у складу са прописима којима се уређује електронска управа и информациона безбедност.”.

У ставу 3. после речи „Министарство” додају се речи: „у оквиру ЈИСП-а”.

После става 3. додају се нови став 4. и став 5. који гласе:

„У регистар из става 3. овог члана уносе се подаци из евиденција из члана 174. овог закона.

Установе су дужне да у регистар из става 3. овог члана уносе и ажурирају податке из евиденција из члана 174. овог закона, уколико евиденције не воде у оквиру ЈИСП-а.”.

Досадашњи став 4. постаје став 6.

Члан 21.

У члану 176. став 5. реч: „искључиво” брише се, а на крају става тачка се замењује запетом и додају се речи: „као и у друге сврхе прописане законом.”.

После става 6. додају се нови ст. 7. и 8. који гласе:

„Родитељ, односно други законски заступник и одрасли из става 6. овог члана може да захтева да му се ЈОБ и подаци за лични приступ регистру доставе на адресу електронске поште.

Министарство успоставља и води евиденцију у електронском облику о свим захтевима и додељеним ЈОБ и привременим ЈОБ.”.

Досадашњи ст. 7 – 9. постају ст. 9 – 11.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 9. после речи: „привременом ЈОБ-у” додају се речи: „из става 6. овог члана”.

Члан 22.

У члану 177. став 1. речи:

„Установа уноси и ажурира податке из члана 174. став 2. овог закона у регистар деце, ученика и одраслих, преко свог приступног налога преко ЈОБ-а, и то:”, замењују се речима: „Подаци из члана 174. став 2. овог закона уносе се у регистар деце, ученика и одраслих, преко ЈОБ-а, у складу са законом, и то:”.

Члан 23.

У члану 180. став 1. речи: „Установа уноси и ажурира податке” замењују се речју: „Подаци”, а после речи: „закона” додају се речи: „уносе се”.

Члан 24.

У члану 181. став 2. после речи: „матуре;” додају се речи: „праћење и мерење утицаја квалификација на запошљавање, односно могућности запошљавања према стеченим квалификацијама;”.

Члан 25.

У члану 182. став 6. реч: „идентитету”, брише се.

После става 6. додаје се став 7. који гласи:

„Корисник података из регистара из члана 175. став 3. овог закона је и агенција надлежна за квалификације која је основана и обавља делатност у складу са законом којим је уређен национални оквир квалификација, уз обезбеђивање заштите података о личности.”.

Члан 26.

У члану 183. став 2. речи: „Установа уноси, односно ажурира податке” замењују се речима: „Подаци из става 1. овог члана уносе се”.

Став 3. мења се и гласи:

„Подаци из евиденције из члана 174. овог закона чувају се на начин и у роковима прописаним посебним законом.”.

Члан 27.

У члану 184. став 5. реч: „регистра” замењује се речју: „регистара”.

Члан 28.

У члану 205. став 2. речи „од школске 2018/2019. године” замењују се речима: „даном ступања на снагу прописа којим се утврђују коефицијенти на основу стеченог звања.”.

Члан 29.

Орган управљања установе дужан је да радно-правни статус директора, усклади са одредбама овог закона, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 30.

Запослени који није стекао одговарајуће образовање за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада у школи за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, обавезан је да у року од четири године од дана ступања на снагу овог закона, стекне одговарајуће образовање.

Члан 31.

Изузетно од члана 144. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон) медицинска сестра која је засновала радни однос у установи пре ступања на снагу Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 101/17 и 113/17 – др. закон), може да обавља васпитно-образовни рад у предшколској установи без лиценце.

Члан 32.

Министар ће донети подзаконске акте за спровођење овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 33.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Предлог закона) садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) који је ступио на снагу 7. октобра 2017. године је знатно подигао и унапредио квалитет образовања и васпитања, али је свакако током примене указао на потребу уношења неколико конкретних измена и допуна, којима би се побољшала ефикасност система образовања и васпитања.

Измене и допуне односе се на прецизирање одредаба које се односе на узраст и тачан број година деце која се могу уписати у развојну групу у предшколској установи, оснивање нове организационе јединице Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања – Центар за образовну технологију, одредаба које се односе на оглед, ресурсни центар за асистивне технологије у образовању и васпитању, приговор на закључну оцену, начин заснивања радног односа директора, децидног уношења овлашћења министру да подзаконским актом уреди ближе услове за оснивање, почетак рада и обављање делатности установе, прецизирање рокова за покретања и вођење васпитно-дисциплинског поступка у школи, прецизирање одредаба којима се уређује оцењивање ученика из изборних програма и активности, из владања и општи успех, прецизирање одредаба које прописују образовање наставника, васпитача и стручних сарадника у погледу образовања из психолошких, педагошких и методичких дисциплина, као и које се односе на начин уређивања вођења, руковања и успостављања Јединственог информационог система просвете, као и подаци који се воде у регистру деце, ученика и одраслих, као и у регистру запослених, те одредбе у којима се уређује Јединствени образовни број (ЈОБ), а посебно оне које се односе на сврху обраде података, њихово коришћење, те ажурирање и чување података у евиденцијама, термилошко усклађивање са Законом о локалном самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 - др. закон и 47/18), као и неколико термилошких измена и допуна којима се постиже већа прецизност норме или усклађује норма са другим прописима.

Све наведено, не би било могуће решити без доношења измена и допуна Закона и то је једини начин за решавање проблема.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона којим се мења члан 20. Закона прецизиран је узраст детета које се на основу мишљења интерресорне комисије и уз сагласност родитеља може уписати у развојну групу у предшколској установи, односно у школу за образовање ученика са сметњама у развоју, тако што је прецизирано да се ради о узрасту од три године до поласка у школу.

Чланом 2. Предлога закона којим се мења члан 43. Закона прописано је да Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, поред постојеће три, у свом саставу има и четврту организациону јединицу - Центар за образовну технологију.

Чланом 3. Предлога закона додаје се нови члан 46А. Закона којим се прописују стручни послови које у оквиру Центра за образовну технологију обавља Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Чланом 4. Предлога закона којим се мења члан 51. Закона прецизирано је да министар одлучује о одобравању огледа и да прописује програм огледа на основу стручне процене и препоруке надлежног савета, односно завода, односно одговарајуће институције компетентне за предмет огледа, уколико нису подносиоци те иницијативе.

Овим чланом Предлога такође је брисана одредба члана којом је прописано овлашћење министра да подзаконским актом пропише ближе услове о спровођењу, процени и превођењу огледа у систем и друга питања од значаја за квалитет огледа.

Чланом 5. Предлога закона којим се члан 54. Закона замењује новим чланом 54. прецизирано је које установа може да стекне статус ресурсног центра за пружање стручне подршке деци, ученицима и одраслима са сметњама у развоју и инвалидитетом, њиховим породицама и другим образовним и васпитним установама, као и услуге и стручна помоћ коју пружа. Чланом се даје овлашћење министру да донесе решење о додели статуса ресурсног центра, као и да подзаконским актом уреди ближе услове за стицање статуса ресурсног центра, организовања рада и престанка важења статуса, али уз претходно прибављено мишљење министра надлежног за послове локалне самоуправе, министра надлежног за послове здравља и министра надлежног за послове социјалне заштите.

Чланом 6. Предлога закона којим се мења члан 72. Закона урађене су термилошке измене, чиме се постиже већа јасноћа у примени закона када је реч о оцењивању из обавезног предмета, изборног програма, односно активности, а осим тога термилошке измене су сачињене у складу са постојећим терминима у важећим прописима.

Чланом 7. Предлога закона којим се мења члан 73. Закона прецизирано је који се обавезни предмети, изборни програми односно активности оцењују бројчано, односно описно, као и да се описна оцена утврђује на крају првог и другог полугодишта. Прецизирано је и да ученик који није оцењен из обавезног предмета, изборног програма и активности из разлога што је изостајао са наставе више од трећине од прописаног укупног годишњег

броја часова, и за кога се оцењивањем утврди да није достигао образовне стандарде на основном нивоу, полаже разредни испит. У одредби која прописује да се ученик другог и трећег разреда основног образовања и васпитања који на крају другог полугодишта има недовољне оцене преводи у наредни разред, на основу одлуке одељењског већа, прецизирано је да се то не односи на ученика другог и трећег разреда основног музичког и балетског образовања и васпитања. У одредби која прописује да ученик од четвртог до седмог разреда основног образовања и васпитања и ученик средњег образовања и васпитања полаже поправни испит у августовском испитном року, додато је да се то односи и на ученика од другог до завршног разреда основног музичког и балетског образовања и васпитања. У одредби која прописује да ученик од четвртог до седмог разреда основног образовања и васпитања и ученик средњег образовања и васпитања понавља разред ако на крају другог полугодишта има закључене више од две недовољне бројчане оцене или не положи поправни испит, осим оцене из владања, прецизирано је да се то односи и на ученика од другог до завршног разреда основног музичког и балетског образовања и васпитања.

Чланом 8. Предлога закона којим се мења члан 75. Закона прецизирано је да се изборни програм други страни језик оцењују бројчано и улази у општи успех ученика.

Чланом 9. Предлога закона којим се мења члан 78. Закона којим се додаје нови став 4. којим се утврђује да кандидат који је након завршеног програма обуке стекао јавну исправу о оствареном стандарду квалификације у целини и јавну исправу о оствареном стандарду кључних компетенција за општеобразовни део средњег стручног образовања одраслих има право изласка на завршни испит, односно право на полагање стручне матуре.

Чланом 10. Предлога закона којим се члан 82. Закона замењује новим чланом 82. прецизиране су термилошке одреднице у погледу врсте приговора на оцену из предмета, програма, активности и владања, као и врсте приговора на испит, као и када ситуације у којима директор решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Чланом 11. Предлога закона којим се мења члан 85. Закона прецизирани су рокови покретања покретања дисциплинског поступка у случају учињене теже повреде обавезе ученика, односно повреде забрана прописаних чл. 110 –112. Закона, рокови у којима застарева и да се овај поступак покреће закључком, а окончава решењем директора.

Чланом 12. Предлога закона којим се мења члан 89. Закона посебно је прописано да Математичка гимназија у Београду и Гимназија „Јован Јовановић Змај” у Новом Саду јесу установе од националног значаја за Републику Србију. Овакво одређење Математичке гимназије у Београду и Гимназије „Јован Јовановић Змај“ у Новом Саду је декларативног карактера и из њега не произлази посебан статус у смислу њиховог финасирања и осталих права и обавеза које су ове установе имале и пре његовог одређивања као установа од националног значаја.

Математичка гимназија у Београду основана је одлуком о оснивању коју је донела Скупштина града Београда и која је објављена 23. маја 1966. године у Службеном листу града Београда.

Од школске 2004/2005. године, Математичка гимназија у Београду обухвата и два завршна разреда основне школе.

Упис талентованих ученика у ову гимназију обавља се кроз специфичан пријемни испит и правила уписа; посебан план и програм кроз који се настава математике, информатике и физике изводи на изузетно високом нивоу.

Наставни кадар је изузетно квалитетан и талентован, а велики број запослених наставника су из редова бивших ученика Математичке гимназије у Београду. Гимназија остварује двосмерну сарадњу са Универзитетом у Београду, Математичким институтом САНУ, Институтом за физику, тако да редовну наставу изводи двадесетак доктора наука и десетак магистара, и још отприлике толико је ангажовано кроз друге, додатне облике наставе.

Број ученика у сваком одељењу је 20, а у Гимназији се примењују разноврсни облици наставе, од класичних до савремених, укључујући и менторску наставу; код ученика се развија активан однос према знању, повезивању различитих предмета и садржаја, да се стимулише критички и стваралачки дух, да се истичу високе моралне, научне и општецивилизацијске вредности. Настава се континуирано унапређује, као на основу сопствених искустава и истраживања, али и на основу искустава најистакнутијих светских институција и научних ауторитета.

У досадашњем периоду Математичку гимназију завршило је готово седам хиљада ученика. Неки од њих су сада професори на Београдском универзитету, али и на универзитетима широм света. Многи су остварили престижне научне каријере, сматра се да је Гимназија дала преко 500 доктора наука. Други су успешни у раду у великим светским компанијама, али и у бројним рачунарским центрима и институтима. На међународним такмичењима ученици Математичке гимназије су освојили преко 500 медаља, што је редак, ако не и јединствен успех једне школе у свету. Поред изузетног успеха у области математике, физике, информатике и астрономије, ученици Математичке гимназије су успешни и у другим областима: освајају награде на републичким такмичењима из српског језика и књижевности, историје, шаха, а такође освајају престижне награде у глуми, рецитовању, спорту, мултимедијалним презентацијама, дебатовану итд.

Гимназија у Новом Саду на Златној Греди је наша најстарија образовно-културна установа, са континуитетом идеје образовања, у четвртном веку свога трајања, основана као катедрална школа 1703 године у порти Саборне цркве Светог великомученика и победоносца Георгија, као православна вероисповедна основна школа, на исти начин као и већина европских старих школа и универзитета. Први матурски испит у Срба одржан је 1868 године, непрекинут је низ генерација матураната од тада до данашњих дана. Међу бившим ђацима је 16 архијереја Српске православне цркве и 44 академика. Данас гимназија образује талентоване ученике по посебним програмима на смеровима за обдарене ученике у математичкој гимназији, ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику и ученике са посебним способностима за физику као и на природно-математичком смеру – спортском. У Гимназији се образују и ученици седмог и осмог разреда основне школе са посебним способностима за математику, природне науке и информатику. Део наставе на природно-математичком смеру одвија се на француском, енглеском, немачком и руском језику. Гимназија је прошла процес сертификације за

програм Међународне матуре-Диплома програм. Ученици се образују и на природно-математичком и друштвено-језичком смеру. На смеровима за ученике са посебним способностима предавачи су и наставници са Универзитета у Новом Саду. Гимназија је носилац ордена Светог Саве I реда Српске православне цркве, Светог Саве I реда Краљевине Југославије, Орден заслуга за народ I реда ФНРЈ, Орден рада са црвеном заставом СФРЈ, Вукове награде, Награде ослобођења Војводине, Октобарске награде града Новог Сада, Светосавске награде Министарства просвете и спорта, прознања Др Ђорђе Натошевић. Ђаци Гимназије имају награде и медаље на републичким и међународним такмичењима из српског језика, страних језика, математике, физике, хемије, биологије, историје, географије, филозофије, хорским такмичењима и фестивалима као и спортским такмичењима.

Гимназија сарађује и учествује на програмима и пројектима међународне сарадње и разменама ученика у сарадњи са Француским институтом, Америчким саветом, Гете институтом, Руским домом, Руским светом, Британским саветом, Институтом Сервантес, Конфучијевим институтом. У сарадњи са Амбасадом Јапана организује се настава јапанског језика. Гимназија има ознаку изузетности француске билингвалне наставе Label France Education, Министарства иностраних послова Републике Француске.

Напомињемо да је чланом дефинисано да установа од националног значаја за Републику Србију, у смислу овог закона, јесте установа која остварује изузетне резултате на међународном нивоу чиме доприноси унапређивању и промовисању система образовања и васпитања Републике Србије.

Чланом 13. Предлога закона којим се мења члан 92. Закона прецизирано је овлашћење министра за доношење подзаконског акта којим се уређују ближи услови за оснивање, почетак рада и обављање делатности установе, и унето овлашћење у овај члан, будући да је овлашћење за доношење овог акта било прописано чланом 49. став 10. Закона, те је се наведеном изменом овлашћење унето у члан са којим материја овог подзаконског акта у посреднијој вези.

Чланом 14. Предлога закона којим се мења члан 120, 121. и 138. Закона термин „општински савет родитеља” замењен је термином „локални савет родитеља”, чиме је извршено терминолошко усклађивање са Законом о локалном самоуправи („Службени гласник РС” бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 - др. закон и 47/18).

Чланом 15. Предлога закона којим се мења члан 122. Закона измењени су услови у погледу потребног радног искуства директора предшколске установе, тако што се уместо радног искуства у предшколској установи предвиђа радно искуство у установи на пословима образовања и васпитања, али и даље остаје услов да то лице има стечено одговарајуће образовање за васпитача или стручног сарадника.

Чланом 16. Предлога закона којим се мења члан 124. Закона измењен је начин заснивања односа лица на радном месту директора, и то тако што је прописано да орган управљања установе закључује са директором уговор о раду на одређено време, а такође су прецизиране и правне последице закључивања таквог уговора у зависности од тога да ли је директор запослен у тој установи или код другог послодавца.

Чланом 17. Предлога закона којим се мења члан 157. Закона извршене су допуне како би се деци и ученицима у иностранству омогућила једнака доступност образовању на српском језику и то тако што је проширен је круг лица који у изузетним случајевима могу да изводе образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству.

Чланом 18. Предлога закона којим се мења члан 167. Закона прецизирана је одредба која се односи на висину отпремнине на коју запослени има право, тако што је утврђено да се висина отпремнине утврђује се општим актом установе, с тим што не може бити нижа од збира трећине плате запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину.

Чланом 19. Предлога закона којим се мења члан 174. Закона унете су одредбе којима се на прецизан начин дефинише да установа може да сваку од евиденција из ст. 1 – 3. овог члана да води електронски у оквиру јединственог информационог система просвете (ЈИСП), као и да их води на српском језику ћириличким писмом на прописаном обрасцу или електронски. Уколико установа води евиденцију у електронском облику, Министарство је обрађивач података и одговорно је за чување и заштиту података. Такође је прецизирано овлашћење министра да у складу са овим и посебним законом пропише врсту, назив, садржај и изглед образаца евиденција и јавних исправа и начин њиховог вођења, попуњавања и издавања.

Чланом 20. Предлога закона којим се мења члан 175. Закона прецизира се да Министарство успоставља ЈИСП и њиме управља уз техничку подршку службе Владе која обавља послове који се односе на чување, спровођење мера заштите и обезбеђивања сигурности и безбедности података у државном центру за чување и управљање података, у складу са прописима којима се уређује електронска управа и информациона безбедност. Члан прецизира и податке које се уносе у прописане евиденције, као и дужност установа у погледу уноса и ажурирања података из прописаних евиденција.

Чланом 21. Предлога закона којим се мења члан 176. Закона прописано је да родитељ, односно други законски заступник и одрасли из става 6. овог члана може да захтева да му се ЈОБ и подаци за лични приступ регистру доставе на адресу електронске поште, а да Министарство успоставља и води евиденцију у електронском облику о свим захтевима и додељеним ЈОБ и привременим ЈОБ, те да се подаци из додељеног и привременог ЈОБ-а чувају трајно.

Чланом 22. Предлога закона којим се мења члан 177. Закона прецизирано је да се подаци из члана 174. став 2. овог закона уносе у регистар деце, ученика и одраслих преко ЈОБ-а, и таксативно су наведени подаци који се уносе у овај регистар.

Чланом 23. Предлога закона којим се мења члан 180. Закона прецизирано је да се подаци из члана 174. став 3. овог закона уносе у регистар запослених и таксативно су наведени подаци који се уносе у овај регистар.

Чланом 24. Предлога закона којим се мења члан 181. Закона прописана је још једна сврха обраде података из регистара из члана 175. овог закона, тако да је поред већ наведене сврхе обраде података, унето да је додатно сврха обраде ових података и праћење и мерење утицаја

квалификација на запошљавање, односно могућност запошљавања према стеченим квалификацијама.

Чланом 25. Предлога закона којим се мења члан 182. Закона прецизирано је позивање на став члана 175. сходно изменама и допунама тог члана. Осим тога, прописано је и да је корисник података из регистара из члана 175. овог закона је и агенција надлежна за квалификације која је основана и обавља делатност у складу са законом којим је уређен национални оквир квалификација, уз обезбеђивање заштите података о идентитету личности.

Чланом 26. Предлога закона којим се мења члан 183. Закона прецизирано је да се подаци из евиденције из члана 174. овог закона чувају на начин и у роковима прописаним посебним законом.

Чланом 27. Предлога закона којим се мења члан 184. Закона прецизирано је позивање на став члана 175. сходно изменама и допунама тог члана.

Чланом 28. Предлога закона којим се мења члан 205. Закона којим се речи „од школске 2018/2019. године” замењују се речима „даном ступања на снагу прописа којом ће бити уређено увећање коефицијената на основу стеченог звања.”.

Чланом 29. Предлога закона који представља самосталан члан унета је одредба којом се прописује да је орган управљања установе дужан да радно-правни статус директора, усклади са одредбама овог закона, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона. На овај начин постојећи закључени посебни уговор о међусобним правима и обавезама са директором престаје да важи и замењује се новим уговором, односно решењем сачињеним у складу са одредбама овог закона.

Чланом 30. Предлога закона који представља самосталан члан прописано је да је запослени који није стекао одговарајуће образовање за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада у школи за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, обавезан да у року од четири године од дана ступања на снагу овог закона, стекне одговарајуће образовање.

Чланом 31. Предлога закона који представља самосталан члан прописано је да, изузетно од члана 144. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17 и 27/18 – др.закон) медицинска сестра које је засновала радни однос у установи пре ступања на снагу Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 101/17 и 113/17 – др. закон), може да обавља васпитно-образовни рад у предшколској установи без лиценце.

Чланом 32. Предлога закона који представља самосталан члан прописано је да ће министар донети подзаконске акте у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 33. Предлога закона који представља самосталан члан прописано је да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог акта нису потребна финансијска средства у 2018. години.

Услед оснивања новог Центра за образовну технологију планирано је отварање пет нових радних места у оквиру Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања што ће захтевати додатна средства потребна за реализацију стручних послова у оквиру наведеног Центра за образовну технологију. Потребна додатна средства се не односе на текућу буџетску годину, већ на наредну 2019. и све наредне године (запослени на неодређено време), будући да овај завод нема капацитета да постојећи запослени обављају нове послове који ће бити у надлежности Центра за образовну технологију, нити има своја средства из којих би било могуће њихово финансирање.

Пет нових радних места, за које се у првом кварталу 2019. године предвиђа ангажовање нових лица у радни однос на неодређено време у оквиру новог центра Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, су следећи: један руководилац центра, по коефицијенту 23,76 и четири саветника – координатора, по коефицијентима 19,80 са најмање VII/1 степеном стручне спреме; а коефицијенти су утврђени важећом уредбом којом се утврђују коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

Средства потребна за реализацију у 2019. и 2020. години ће износити по 13.270.000.00 динара за сваку појединачну годину.

Средства потребна за реализацију Предлога закона у наредним годинама биће планирана у оквиру лимита одређеним од стране Министарства финансија и у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА О ОСНОВАМА СИСТЕМА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. КОЈИ СУ ПРОБЛЕМИ КОЈЕ ЗАКОН ТРЕБА ДА РЕШИ?

Закон о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) донет је 2017. године, као нови и реформски закон у односу на истоимени закон из 2009. године, којим је настављена реформа образовања у Републици Србији, започета 2003. године.

У 2017. години заједничким радом са представницима школа – директорима, секретрима установа, наставницима, родитељима и ученицима, као и стручним друштвима, националним саветима националних мањина, донет је нови закон о основама система образовања и васпитања, ради отклањања констатованих проблема у функционисању система предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и побољшања ефикасности и квалитета система.

Годину дана након доношења Закона, током његове примене појавила се потреба за прецизирањем, унапређивањем и усклађивањем појединих решења у овом закону, чија примена доводи до нејасноћа и неуједночености његове примене у пракси.

Нацртом закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Нацрт закона) приступило се са циљем да се концепција развоја целокупног система образовања прилагоди уоченим потребама у пракси и условима у којима се може одвијати овај процес у Републици Србији.

При томе, у пракси се јасно показало да треба задржати нове тенденције и решења у постојећем закону која су усмерене према општем развоју, унапређивању и трансформацији образовања у складу са потребама друштва, уз поштовање традиционалних вредности нашег образовног система али и праћење тенденција развоја европског система школства и школства развијених земаља.

Проблеми које Нацрт закона треба да реши

Проблеми које Нацрт закона треба да реши, односно разлози за доношење прописа којим ће се створити основ за побољшање обухвата, доступности, квалитета и ефикасности образовања и васпитања јесу у следећем.

После анализа актуелне ситуације у установама и искуства у примени постојећих прописа у области образовања констатовано је да је неопходно извршити:

1) усклађивање Закона са другим прописим, између осталог, Законом о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС”, број 113/17), Законом о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 - др. закон и 47/18), Законом о образовању одраслих („Службени гласник РС”, бр. 55/13, 88/17 – др. закон и 27/18 – др. закон);

2) прецизирање одредаба којима се уређују питања од значаја за упис деце у први разред основне школе, као и деце која могу бити уписана у развојну групу у предшколском образовању;

3) прецизирање одредаба које се односе на образовање наставника, васпитача и стручних сарадника у школама за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом;

4) редефинисање одредаба које се односе на заснивање радног односа лица на месту директора, као и усклађивање тих одредаба са Законом о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС”, број 113/17);

5) редефинисање одредаба које се односе на оцењивање ученика из изборних програма и активности, владања и општи успех ученика, као и на право на приговор на оцену и испит;

6) модернизација дигиталног уређења система образовања и у вези са тим формирање нове организационе јединице Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања – Центар за образовну технологију, чији основни задатак је да ради на развоју квалитетног дигиталног образовања и планирању интеграције дигиталне компоненте у опште и специфичне стратешке, развојне и акционе планове на националном нивоу;

7) редефинисање и прецизирање одредаба које се односе на успостављање Јединственог информационог система просвете (ЈИСП);

Проблем образовање наставника у школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

У појединим школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом ради одређени број наставника који иако има одговарајући степен образовања – високо образовање, нема у свему и потребне компетенције за рад са овим ученицима, које се стичу на високошколској установи на одговарајућем смеру (врста образовања/ оспособљеност).

Нова решења која се односе на образовање наставника у школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом (члан 30. Нацрта) треба да имају за исход повећање стандарда компетенција наставника, које ће допринети подизању образовних постигнућа ученика у тим школама. Стандарди компетенција наставника и образовна постигнућа ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом заједно ће допринети подизању квалитета рада установе у целини. Неспорно је да наставници у школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом испуњавају прописане услове у погледу степена образовања, али је током праћења рада ових школа констатовано да код одређеног броја запослених постоји потреба за додатним образовањем из методике наставе, с обзиром да имају неодговарајући смер на Дефектолошком факултету, односно сада - Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију за рад у настави у школама за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом. Заправо то су специјални педагози и логопеди који су по звању дефектолози (високо образовање, седми степен) али на својим смеровима нису имали методике рада у настави. Они су се нашли у систему просвете на основу посебних програма који су раније постојали у специјалним школама, а с обзиром да сада постоји само један (национални) програм/ који је објављен у службеном гласилу и примењује се у свим школама на територији Републике Србије и да је донет правилник о врсти стручне спреме наставника за рад у школама за образовање ученика са сметњама у развоју, специјални педагози и

логопеди без методика рада у настави више нису у могућности да раде у самој настави и продуженом боравку. Осим наведено гпоједине школе могле су да ангажују само дефектологе са ова два смера јер друге нису имали на подручју школе коме припадају. Међутим, без обзира на разлог, чињеница је да се сада специјални педагози и логопеди налазе у настави као наставници разредне или предметне наставе (затечно стање). Разумевајући захтеве праксе и потребу унапређивања рада школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију је дао потврду да могу да израде програм којим би ови дефектолози добили адекватну доедукацију за рад у настави у школама за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом. На основу приспелих захтева процена је да оваквих дефектолога има око 100 у Републици Србији. Уз одговарајућу доедукацију, у прописаном року од четири године, они ће стећи потребне додатне компетенције и моћи ће да наставе да раде и да задовоље све захтеве савремене образовне праксе у овој области. Посебно, професионални развој запослених је у функцији подизања квалитета рада установе и упућивањем на додатно образовање већ запослених наставника повећава се ефикасност употребе и овог (кадровског) ресурса образовања и васпитања и унапређује настава и учење. Ово решење је усмерено на остваривање основних циљева образовања и васпитања, између осталог, континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси.

Питање успостављања Јединственог информационог система просвете (у даљем тексту: ЈИСП)

Нацрт закона треба да реши и питање/проблем успостављања ЈИСП-а (члан 175. Нацрта). Досадашњи развој ЈИСП-А базиран је на сопственим снагама Министарства. У складу са законски дефинисаним оквиром и кадровским капацитетима Министарства, развијен је део система који се тиче регистра установа и регистра запослених. Тренутно се ради на успостављању система за доделу јединственог образовног броја (ЈОБ), што је основни предуслов за успостављање регистра ученика. Р азлога због којих се касни са имплементацијом ЈИСП-А има више, а основни су ограничења у законском оквиру (која се добрим делом могу отклонити изменама и допунама Закона у делу који се односи на ЈИСП), ограничен кадровски капацитет Министарства у домену информационих технологија (у даљем тексту: ИТ) и поједине неодговарајуће одлуке из претходног периода. План за наредну годину је да се за развој ЈИСП-А покрене јавна набавка како би се обезбедио потпуно функционалан систем развијен у складу са највишим стандардима.

У вези са наведеним, указујемо да је електронски дневник је набављен за све основне и средње школе у Републици Србији и по успостављању ЈИСП-а, посебно дела који се односи на регистар ученика, биће интегрисан у ЈИСП, у складу са законом који предвиђа да се подаци из ЈИСП-а похрањују у регистар. При томе, недостатак одговарајуће опреме остаје и даље један од проблема са којим се сусрећу школе и Министарство ради на њеном обезбеђивању.

Када су у питању кадрови, школе имају запослене који се по природи посла баве евиденцијама и/или уносом података у одговарајуће базе, то неће бити потребно додатно запошљавање у ове сврхе.

Центар за образовну политику

Ради развоја дигиталног образовања предложено је организовање Центра за образовну технологију (у даљем тексту: Центар) као организационе јединице Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања (члан 46а Нацрта).

Послови Центра до сада нису обављани, тако да запослене није могуће прераспоредити, нити исту опрему користити. Посебно, слични послови нису никада били обављани у постојећим центрима Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Из наведеног произлази да нема резултата у области која је повод за успостављање Центра.

Посао осигурања квалитета процеса дигитализације у образовању је свеобухватан и захтева значајна издвајања из буџета. Због врсте и обима послова које Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања већ обавља, као и због структуре кадрова, у овом тренутку није могућа прерасподела постојећих кадрова у оквиру исте организације.

2. КОЈИ СУ ЖЕЉЕНИ ЦИЉЕВИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Препознајући проблема и мањкавост одређених одредаба постојећег Закона који су се показали у пракси током једногодишње примене тог закона, Нацрт закона треба да омогући:

1) квалитетно и свима под једнаким условима доступно образовања и васпитање,

2) уједначену праксу приликом примене закона,

3) смањење сиромаштва и подизање образовног нивоа становништва:

- смањење стопе сиромаштва унапређивањем и стварањем већих могућности за стицање средњег образовања одраслих

- Подизање нивоа образовања је ефикасан начин за смањивање сиромаштва у Републици Србији.

- Значај образовања се огледа и у чињеници да се стопа сиромаштва смањује са повећањем стручне спреме носиоца домаћинства : 20,2% сиромашних је без основне школе а 1% је оних са завршеним факултетом. највећи проценат сиромашних - 61,5% од укупног броја сиромашних је без основне школе или само са завршеном основном школом¹.

- омогућавањем стицања средњег образовања лицима која су рано напустила, односно нису завршила средње образовање.

- Повећање компјутерске писмености становништва

- Образовни ниво укупног становништва Републике Србије, и поред релативно дуге традицију обавезног и бесплатног основног образовања и васпитања (од 1952. године) и бесплатног средњег образовања и васпитања није задовољавајући.

- Показатељи нивоа образованости становништва: школска спрема, писменост и компјутерска писменост директно су повезани са степеном друштвено-економског развоја.

¹ Публикација: Сиромаштво у Србији у 2014. години, издавач Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Влада републике Србије, август 2015.

Подаци о компјутерској писмености² становништва србије старијег од 15 година по попису из 2011. године су:

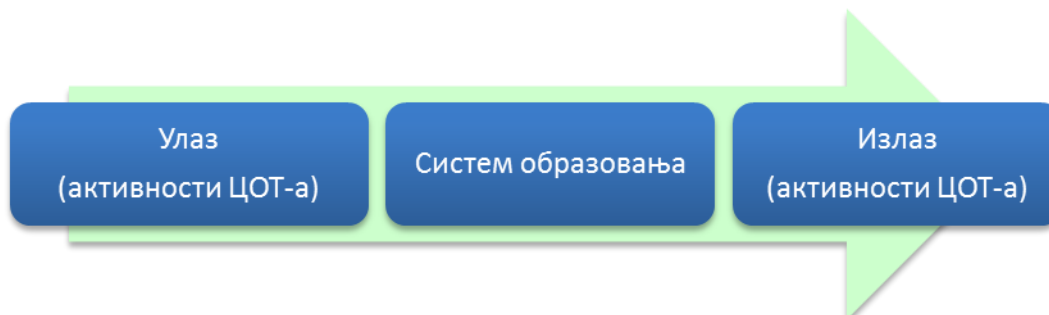
- компјутерски је писмено 34,21%
- делимично је компјутерски писмено 14.78%
- неписмено 51,01%

С обзиром на значај савремених технологија и потребу њиховог коришћења у свакодневним и професионалним активностима компјутерска писменост је озбиљан изазов који се поставља пред образовни и васпитни систем и који настоји да у одређеној мери реши и овај нацрт.

4) већу ефикасност и ефективност система образовања и васпитања, формирањем организационе јединице Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања – Центра за образовну технологију –

У фокусу рада будућег Центра за образовну технологију јесте израда инструмената образовне политике и реализација истраживања који треба да осигурају квалитетну интеграцију дигиталне технологије у систем образовања чиме се постиже повећање нивоа квалитета образовања.

Активности Центра окренуте су ка профилисању инструмената и мера на „улазу” у образовни систем и праћењу и мерењу ефеката образовне политике у области дигитализације у образовању, на „излазу”.

Примери инструмената и мера образовне политике у области дигитализације у образовању (улаз):

- увођење и промовисање оквира за самовредновање и процену електронске зрелости образовне установе
- јачање капацитета установа за икт сегмент школског развојног планирања
- развој инструмената за процену дигиталних компетенција ученика
- развој инструмената за процену дигиталних компетенција наставника
- развој квалитативних и квантитативних индикатора за праћење развоја дигиталног образовања

² Компјутерска писменост је дефинисана као способност лица да користи основне рачунарске апликације у извршењу свакодневних задатака (на послу, у школи, код куће). У вези с тим прикупљени су подаци о томе да ли лице зна да врши обраду текста, израђује табеле, шаље и прима електронску пошту, као и да ли зна да користи интернет

- израда стандарда квалитета дигиталних садржаја (отворених образовних ресурса)
- јачање капацитета актера укључених у целоживотно учење за израду отворених образовних ресурса
- израда препорука, допринос изради стратешких докумената, сарадња са кључним актерима који утичу на развој образовања

Примери праћења и мерења ефеката образовне политике у области дигитализације у образовању (излаз):

- праћење ученичких постигнућа у области дигиталне и информатичке писмености
- процена нивоа дигиталне и информатичке писмености на крају основног образовања
- процена нивоа дигиталне и информатичке писмености на крају средњег образовања
- процена нивоа дигиталне и информатичке писмености наставника
- праћење и анализа ефикасности и начина коришћења икт опреме у образовним установама у доуниверзитетском образовању
- секундарне анализе на основу резултата међународних истраживања

Већа ефикасност и ефективност система образовања оствариће се кроз:

- увођење (тренутно непостојећих) мера и инструмената образовне политике у сфери дигитализације и
- континуирано, на подацима и истраживањима засновано праћење напретка овог сегмента образовног система.

5) унапређивањем решења у систему Јединственог информационог система просвете (ЈИСП), ради осигурања прикупљања потребних података и њихове анализе што је један од елемената за унапређивање и рационализацију образовања и васпитања, будући да у образовно-васпитном систему Републике Србије не постоји потпуно успостављен ЈИСП, те стога органи и институције нису увек у могућности да сагледају, односно утврде одређене податке на нивоу целе државе

3. ДА ЛИ СУ РАЗМАТРАНЕ МОГУЋНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА БЕЗ ДОНОШЕЊА АКТА

Имајући у виду све претходно наведене проблеме, разматране су следеће могућности:

1) Status quo -недоношење новог закона о изменама и допунама оставило би нерешене проблеме, будући да се одредбе постојећег закона могу унапредити једино његовом изменом и допуном, а не подзаконским актима.

2) Доношење новог закона, односно закона о изменама и допунама Закона Досадашња пракса и искуство су показали да постојећи проблеми не могу да буду решени без измена и допуна важећег закона. Министарство мора да се креће у законским оквирима и има обавезу да поступа у складу са постојећим одредбама, које према важећим решењима не доприносе у потпуности квалитету, ефикасности и ефективности система образовања и

васпитања. Приликом припреме Нацрта закона посебно су узети у обзир резултати и искуства стечена увођењем нових профила у средњем стручном образовању, укључивањем маргинализованих група у систем образовања и васпитања, резултати самовредновања и спољног вредновања установа, резултати међународних тестирања, искуства у примени постојећих решења и др..

На основу наведеног Министарство сматра да је доношење Закона изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања једини начин за успостављања система, односно правног оквира за решавање постојећих проблема и остваривања предвиђених циљева.

4. ЗАШТО ЈЕ ДОНОШЕЊЕ АКТА НАЈБОЉИ НАЧИН ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

Доношење закона којим би се извршиле измене и допуне важећег закона, је једини начин решавања проблема на које је указала досадашња примена Закона и остваривања напред наведених циљева.

Наиме, постојећи проблеми нису се могли решити на други начин, имајући у виду да је неопходно створити законске предуслове за унапређивање, модернизацију, рационализацију и подизање квалитета образовања и васпитања (питања која се могу уредити само законом). Осим тога, низ закона донетих у других областима захтева измену овог закона, како би се успоставио јединствени и усклађени правни систем државе.

Не постоји могућност да се конкретна решења уреде подзаконским актима, будући да представљају материју коју је могуће уредити искључиво законом.

5. НА КОГА ЋЕ И КАКО НАЈВЕРОВАТНИЈЕ УТИЦАТИ РЕШЕЊА У ЗАКОНУ

Нови закон имаће позитиван утицај како на децу и ученике, односно одрасле који стичу образовање по одредбама овог Закона, тако и на родитеље/друге законске заступнике деце и ученика, на запослене у установи, на стручна и саветодавна тела у области образовања и васпитања, на осниваче установа - друга правна или физичка лица.

Решења ће утицати на:

- **децу, ученике и одрасле** – јасније и прецизније дефинисане одредбе које се односе на приговор на оцену и испит, утврђени рокови и мере у васпитно-дисциплинском поступку, добијање отворених образовних ресурса и апликација; већа доступност образовно-васпитног рада на српском језику у иностранству деци и ученицима који привремено или стално бораве у иностранству;
- **родитеље, односно друге законске заступнике ученика** – могућност приступа електронској бази података, односно информацијама које се односе на образовни статус њиховог детета;
- **директоре установа** – измена услова у погледу радног искуства за директоре предшколских установа, измена радно-правног статуса

директора, усклађивање са одредбама Закона о запосленима у јавним службама;

- **наставнике, васпитаче и стручне сараднике** – тачно дефинисање норме непосредног рада; утврђен основ за обрачунавање висине отпремнине приликом престанка радног односа; подизање квалитета образовања за наставнике који изводе образовно-васпитни рад у школи за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом; јасније дефинисање одредаба које се односе на праћење и оцењивање ученика; нови програми обука у области дигиталног образовања или друге обуке из надлежности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања које се остварују коришћењем интернета и др.
- **установе** – добија стручну помоћ и подршку приликом праћења дигиталне компоненте у оквиру самовредновања, спољашњег вредновања рада установа, спровођења националних испита, спровођења националних испитивања, израде образовних стандарда и стандарда квалитета рада установа тако што ће оснивањем Центра за образовну технологију бити омогућена потпуна доступност за добијање ове врсте помоћи; могућност коришћења стручне помоћи од стране ресурсног центра, и то како у виду обученог кадра, тако и у погледу асистивне технологије; добијање базе дигиталних образовних садржаја, као и отворених образовних ресурса и апликација;

- **грађане** – наши држављани који бораве у иностранству имаће већу доступност бесплатном образовању и васпитању њихове деце на српском језику.

6. КАКВЕ ТРОШКОВЕ ЋЕ ПРИМЕНА ЗАКОНА ИЗАЗВАТИ ГРАЂАНИМА И ПРИВРЕДИ, А НАРОЧИТО МАЛИМ И СРЕДЊИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

За спровођење овог акта нису потребна финансијска средства у 2018. години, а средства потребна за реализацију у 2019. и 2020. години ће износити по 13.270.000.00 динара за сваку појединачну годину.

Посебно, Законом о изменама и допунама Закона неће бити повећан износ трошкова успостављања ЈИСП-а, који су већ опредељени из средстава буџета Републике Србије приликом доношења Закона о основама система образовања и васпитања.

У вези са потребним дошколовавањем (члан 30. Нацрта), лица која желе да заснују однос у школи за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и запослени на сваком другом радном месту, сами сnose трошкове стицања свог додатног одговарајућег образовања које је потребно, односно прописано за обављање одређених послова. Нацртом закона је прописан рок од четири године за стицање овог додатног образовања и очекује се да ће у том року наставници испунити овај захтев (уколико не испуне, поступиће се као и у случају осталих запослених јер се сваке године приликом распоређивања наставника и утврђивања норме наставника по предметима утврђује испуњеност услова за обављање послова у складу са захтевима конкретног радног места – степен и врста образовања).

7. ДА ЛИ СУ ПОЗИТИВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА ТАКВЕ ДА ОПРАВДАВАЈУ ТРОШКОВЕ КОЈЕ ЋЕ ОН СТВОРИТИ?

Позитивне последице доношења закона су:

- побољшан квалитет образовања и васпитања;
- јасан начин оцењивања ученика;
- већи обухват одраслих, односно полазника у средње образовање и васпитање, а самим тим и њихову већу запошљивост и повећану социјалну кохезију у друштву;
- услед очекиване веће стопе запошљивости очекује се последично и смањивање стопе сиромаштва и смањивање различитих видова социјалне помоћи незапосленим лицима, а уједно ће се повећати средства буџета додатним порезима и доприносима која плаћају запослена лица;
- успостављање савременијег и прилагођеног јединственог информационог система просвете (ЈИСП), ради осигурања прикупљања и анализе свих података у образовању и васпитању, треба да повећа ефикасност и ефективност целокупног система образовања и васпитања, и то како краткорочно тако и дугорочно будући да ће држава бити у могућности да пројектује потребе система за дужи временски период, анализира постојеће мере и предлажу даље мере за унапређивање квалитета, ефикасности и ефективности система образовања и васпитања;

8. ДА ЛИ СЕ ЗАКОНОМ ПОДРЖАВА СТВАРАЊЕ НОВИ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА И ТРЖИШНА КОНКУРЕНЦИЈА

Предложени Закон ни на који начин не ограничава тржишну конкуренцију.

9. ДА ЛИ СУ СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ ИМАЛЕ ПРИЛИКУ ДА СЕ ИЗЈАСНЕ О ЗАКОНУ

Закључком Одбора за јавне службе Владе 05 Број: 011-9598/2018 од 10. октобра 2018. године утврђено је да јавну расправу поводом Нацрта закона о изменама и допунама закона о основама система образовања и васпитања није потребно спроводити, будући да обим и суштина измена и допуна Закона о основама система образовања и васпитања нису таквог карактера да захтевају јавну расправу имајући у виду да се предложеним решењима из Нацрта закона битно не мењају решења из постојећег закона којим се уређују основе система образовања и васпитања. Такође један од разлога за овакву одлуку је да су предложеним одредбама Нацрта закона у највећој мери извршена термилошка прецизирања, имајући у виду да су постојеће формулације стварале недоумице приликом примене конкретних одредаба Закона о основама система образовања и васпитања.

Напомињемо да су се током једногодишње примене Закона представници наставника, директора, стручних сарадника, родитељи, односно други законски заступници, органи јединице локалне самоуправе и други достављали своје примедбе и предлоге за измену и допуну одређених законских решења, као и захтеве за давање мишљења о примени конкретних

одредаба Закона. Примедбе су се односиле, између осталог, на непрецизности одредаба које се односе на оцењивање ученика из изборних програма и општи успех, поступак који се спроводи након уложеног приговора на оцену и испит, рокове у вези са васпитно-дисциплинским поступком, регулисање статуса директора након обављања ове дужности у трећем и сваком наредном мандату, обавезу полагања лиценци одређених категорија запослених у предшколским установама, висину отпремнине лица којима је престао радни однос услед губитка здравствене способности за рад са децом и ученицима и друго. Након разматрања пристиглих примедби и указивања на поменуте непрецизности, које су доводиле, између осталог, и до неуједначене праксе, приступило се изменама и допунама конкретних одредаба.

10. КОЈЕ ЋЕ СЕ МЕРЕ ТОКОМ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА ПРЕДУЗЕТИ ДА БИ СЕ ПОСТИГЛО ОНО ШТО СЕ ЗАКОНОМ ПРЕДВИЂА

Ради спровођења Закона предвиђено је да министар донесе следеће подзаконске акте:

- Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности установе (члан 92. Нацрта) - рок: годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Друге мере и активности за примену законских решења, између осталог, су:

- успостављање адекватнијег Јединственог информационог система просвете ради унапређивања процеса доношења одлука у образовању и васпитању на основу релевантних података (у успостављању ЈИСП-а подршку Министарству ће пружити Канцеларија за ИТ) - рок: 30. новембар 2019. године;

- организовање Центра за образовну технологију као организационе јединице Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања (примењује се одредба Закона којом је прописано да ће завод истраживачки организацију и рад са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона);

- редефинисање ресурсних центара;

- спровођења огледа у школама и њихово праћење путем надзора (инспекцијског и стручно-педагошког надзора);

- квалитетније и ефикасније праћење и оцењивање ученика путем надзора.

Органи и организације надлежне за спровођење закона су: Министарство; покрајински секретаријат; завод; савети; органи јединице локалне самоуправе; образовне и васпитне установе; стручна друштва и струковна удружења; интерресорне комисије; секторска већа, ресурсни центри, установе вежбаонице, високошколске установе које школују будуће наставнике, васпитаче и стручне сараднике, привредна друштва, удружења послодаваца; орган надлежан за послове запошљавања.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ
ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

**Упис у развојну групу у предшколској установи и у школу за образовање
ученика
са сметњама у развоју
Члан 20.**

У развојну групу у предшколској установи, односно у школу за образовање ученика са сметњама у развоју, дете УЗРАСТА ОД ТРИ ГОДИНЕ ДО ПОЛАСКА У ОСНОВНУ ШКОЛУ, односно ученик уписује се на основу мишљења интерресорне комисије за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке, уз сагласност родитеља, односно другог законског заступника.

**Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
Члан 43.**

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања обавља стручне послове у области праћења и вредновања степена остварености општих принципа, циљева образовања и васпитања, остваривања стандарда постигнућа по нивоима и врстама образовања, као и друге послове, у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Завод из става 1. овог члана у свом саставу има организационе јединице - центре, и то:

- 1) Центар за осигурање квалитета рада установа;
- 2) Центар за испите;
- 3) Центар за међународна, национална испитивања и развојно-истраживачке послове;
- 4) ЦЕНТАР ЗА ОБРАЗОВНУ ТЕХНОЛОГИЈУ.

Завод прописује начин осигурања тајности и руковања подацима у поступку припреме испита, начин коришћења и архивирања података добијених у спроведеним међународним и националним испитима.

Завод је дужан да објави извештај о резултатима националних и међународних испита и истраживања и националне извештаје о спољашњем вредновању квалитета рада установа, у року од 30 дана од дана израде извештаја.

**ЦЕНТАР ЗА ОБРАЗОВНУ ТЕХНОЛОГИЈУ
ЧЛАН 46А**

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У ОКВИРУ ЦЕНТРА ЗА ОБРАЗОВНУ ТЕХНОЛОГИЈУ ОБАВЉА СЛЕДЕЋЕ СТРУЧНЕ ПОСЛОВЕ:

- 1) УЧЕСТВУЈЕ У ПЛАНИРАЊУ РАЗВОЈА КВАЛИТЕТНОГ ДИГИТАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА И У ПЛАНИРАЊУ ИНТЕГРАЦИЈЕ ДИГИТАЛНЕ КОМПОНЕНТЕ

У ПЛАНСКА ДОКУМЕНТА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПЛАНСКИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ;

2) ИЗРАЂУЈЕ И ПУБЛИКУЈЕ ИНТРУМЕНТЕ ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ, РАДНЕ МАТЕРИЈАЛЕ, ПРЕПОРУКЕ И ПРИРУЧНИКЕ ЗА РАЗВОЈ И СЕРТИФИКАЦИЈУ ДИГИТАЛНИХ ВЕШТИНА И КОМПЕТЕНЦИЈА;

3) РАЗВИЈА И ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМЕ ОБУКА У ОБЛАСТИ ДИГИТАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА ИЛИ ДРУГИХ ОБУКА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ЗАВОДА КОЈЕ СЕ ОСТВАРУЈУ КОРИШЋЕЊЕМ ИНТЕРНЕТА;

4) ПРУЖА СТРУЧНУ ПОДРШКУ, РАЗВИЈА МЕТОДОЛОГИЈУ И ИНТРУМЕНТЕ ЗА ИЗРАДУ БАЗА ДИГИТАЛНИХ ОБРАЗОВНИХ САДРЖАЈА, ОТВОРЕНИХ ОБРАЗОВНИХ РЕСУРСА И СОФТВЕРСКИХ РЕШЕЊА;

5) РАЗВИЈА И ОСТВАРУЈЕ АНАЛИЗЕ ЗА ПРОЦЕНУ ВАСПИТНЕ И ОБРАЗОВНЕ ДОДАТЕ ВРЕДНОСТИ ОБРАЗОВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КАО ПОКАЗАТЕЉА КВАЛИТЕТА РАДА УСТАНОВЕ ИЛИ ОСТВАРЕНИХ УЧЕНИЧКИХ ПОСТИГНУЋА;

6) ПРУЖА СТРУЧНУ ПОМОЋ И ПОДРШКУ ПРИЛИКОМ ПРАЋЕЊА ДИГИТАЛНЕ КОМПОНЕНТЕ У ОКВИРУ САМОВРЕДНОВАЊА, СПОЉАШЊЕГ ВРЕДНОВАЊА РАДА УСТАНОВА, СПРОВОЂЕЊА НАЦИОНАЛНИХ ИСПИТА, СПРОВОЂЕЊА НАЦИОНАЛНИХ ИСПИТИВАЊА, ИЗРАДЕ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА И СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА РАДА УСТАНОВА;

7) ПРИПРЕМА ИЗВЕШТАЈЕ И ПУБЛИКАЦИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ ДИГИТАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА.

Оглед Члан 51.

Унапређивање квалитета и осавремењавање образовно-васпитног рада, увођење нових садржаја програма образовања и васпитања, организационих новина или начина финансирања могу да се пре њиховог увођења проверавају огледом.

Иницијативу за увођење огледа са предлогом програма може да поднесе установа, надлежни савет или завод.

Предлог програма огледа садржи циљ, очекиване исходе, трајање, начин и услове његовог остваривања, праћења и вредновања.

~~Одлуку о одобравању програма огледа доноси министар на основу стручне процене и препоруке надлежног савета, односно завода, као и одговарајуће институције компетентне за предмет огледа, уколико нису подносиоци те иницијативе.~~

МИНИСТАР ОДЛУЧУЈЕ О ОДОБРАВАЊУ ОГЛЕДА И ПРОПИСУЈЕ ПРОГРАМ ОГЛЕДА, НА ОСНОВУ СТРУЧНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРЕПОРУКЕ НАДЛЕЖНОГ САВЕТА, ОДНОСНО ЗАВОДА, ОДНОСНО ОДГОВАРАЈУЋЕ ИНСТИТУЦИЈЕ КОМПЕТЕНТНЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОГЛЕДА, УКОЛИКО НИСУ ПОДНОСИОЦИ ТЕ ИНИЦИЈАТИВЕ.

Стручна процена, односно препорука из става 4. овог члана доноси се на основу критеријума које утврђују надлежни савет, односно завод, као и ОДНОСНО одговарајућа институција компетентна за предмет огледа, уколико није подносилац иницијативе за увођење огледа.

Министар може да распише конкурс за установе у којима ће се спроводити оглед.

Оглед може да траје најдуже једну годину дуже, од периода за који се подноси предлог.

Праћење и вредновање огледа остварује се у складу са методологијом за праћење и вредновање коју утврђују заводи и Министарство.

Просветни саветник прати спровођење огледа, а Завод за унапређивање образовања и васпитања прати квалитет садржаја програма огледа и метода рада.

Процену остварености циљева и исхода огледа, односно вредновање огледа, спроводи Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Извештај о резултатима праћења и вредновања огледа, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања доставља министру и иницијатору огледа. Извештај садржи препоруку о даљем статусу огледа и предлоге за унапређивање. Извештај о резултатима праћења и вредновања огледа са препоруком о даљем статусу огледа, објављују се на званичној интернет страници Министарства и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

За време извођења огледа у установи не могу се вршити статусне промене.

Исправа издата од стране установе у којој се спроводи оглед, важећа је и има карактер јавне исправе, у складу са овим и посебним законом.

~~Ближе услове о спровођењу, процени и превођењу огледа у систем, као и друга питања од значаја за квалитет огледа прописује министар.~~

Ресурсни центар

Члан 54.

~~Установа може да стекне статус ресурсног центра за асистивне технологије у образовању и васпитању (у даљем тексту: ресурс центар) ради пружања подршке деци, ученицима и одраслима којима је потребна асистивна технологија.~~

~~Ресурсни центар на захтев установе или интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету, ученику и одраслом врши процену потребе и утврђује врсту асистивне технологије за дете, ученика и одраслог; врши набавку, одржавање и поправку средстава асистивне технологије; обучава кориснике за употребу асистивне технологије; омогућава и помаже размену средстава асистивне технологије између корисника; информише интерресорну комисију и друге заинтересоване установе, органе и организације о доступним и савременим асистивним технологијама; успоставља и координира мрежу стручњака за подршку примени асистивних технологија.~~

~~Одлуку о додели статуса ресурсног центра доноси министар.~~

~~Ближе услове за стицање статуса ресурс центра, организовања рада и престанка важења статуса заједнички прописују: министар надлежан за послове локалне самоуправе, министар надлежан за послове здравља, министар надлежан за послове социјалне заштите и министар.~~

УСТАНОВА МОЖЕ ДА СТЕКНЕ СТАТУС РЕСУРСНОГ ЦЕНТРА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: РЕСУРСНИ ЦЕНТАР) ЗА ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОДРШКЕ ДЕЦИ, УЧЕНИЦИМА И ОДРАСЛИМА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ, ЊИХОВИМ ПОРОДИЦАМА И ДРУГИМ ОБРАЗОВНИМ И ВАСПИТНИМ УСТАНОВАМА.

РЕСУРСНИ ЦЕНТАР ПРУЖА И СТРУЧНУ ПОДРШКУ ПРИЛИКОМ ИЗБОРА, ПРИМЕНЕ И НАБАВКЕ АСИСТИВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ И ПРАТИ НОВЕ ПРАВЦЕ РАЗВОЈА ПОДРШКЕ ДЕЦИ, УЧЕНИЦИМА И ОДРАСЛИМА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ.

ОДЛУКУ О ДОДЕЛИ СТАТУСА РЕСУРСНОГ ЦЕНТРА ДОНОСИ МИНИСТАР.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА РЕСУРСНОГ ЦЕНТРА, ОРГАНИЗОВАЊА РАДА И ПРЕСТАНКА ВАЖЕЊА СТАТУСА ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР, УЗ САГЛАСНОСТ МИНИСТРА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, МИНИСТРА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ЗДРАВЉА И МИНИСТРА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.

Праћење и оцењивање ученика

Члан 72.

Оцењивањем у школи процењује се оствареност прописаних исхода и стандарда постигнућа, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева, садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је јавно и оцена мора одмах да буде образложена ученику.

Успех редовног ученика прати се и оцењује током наставе.

Ученик се оцењује из ~~сваког наставног~~ ОБАВЕЗНОГ предмета, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ и из владања.

Ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту, а ако је недељни фонд часова ~~наставног~~ ОБАВЕЗНОГ предмета, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ један час најмање два пута у полугодишту.

На основу праћења и вредновања током наставне године закључну оцену из ~~наставног~~ ОБАВЕЗНОГ предмета, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ утврђује одељењско веће које чине наставници који предају ученику на предлог ~~предметног~~ наставника, а оцену из владања на предлог одељењског старешине.

У току школске године оцењивање је описно и бројчано.

Закључна оцена из предмета јесте бројчана и изводи се на крају првог и другог полугодишта, према утврђеним стандардима постигнућа и прописаним критеријумима за оцењивање. Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом оцењује се у складу са прилагођеним циљевима и исходима.

Бројчане оцене ученика у појединим наставним предметима су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

~~Ученик који на крају школске године има прелазне оцене из свих наставних предмета прелази у наредни разред.~~

УЧЕНИК КОЈИ ЈЕ НА КРАЈУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ ОЦЕЊЕН И ИМА ПРЕЛАЗНЕ ОЦЕНЕ ИЗ СВИХ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗ ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК И КОЈИ ЈЕ ОЦЕЊЕН ИЗ СВИХ ОСТАЛИХ ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ ПРЕЛАЗИ У НАРЕДНИ РАЗРЕД.

У школи која остварује међународни, односно страни програм ученик се оцењује у складу са програмом који се остварује.

Оцењивање и напредовање ученика

Члан 73.

У првом разреду основног образовања и васпитања закључна оцена из обавезних предмета, ~~изборних програма и активности~~ је описна И УТВРЂУЈЕ СЕ НА КРАЈУ ПРВОГ И ДРУГОГ ПОЛУГОДИШТА.

У ПРВОМ РАЗРЕДУ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ИЗ ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ ЈЕ ОПИСНА И УТВРЂУЈЕ СЕ НА КРАЈУ ПРВОГ И ДРУГОГ ПОЛУГОДИШТА.

~~Оцена из става 1. овог члана утврђује се на крају првог и другог полугодишта и исказује се као мишљење о развоју и напредовању ученика.~~

ОЦЕНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИСКАЗУЈЕ СЕ КАО НАПРЕДОВАЊЕ УЧЕНИКА У ОСТВАРИВАЊУ ИСХОДА, АНГАЖОВАЊЕ И ПРЕПОРУКА.

~~Мишљење из става 2. овог члана уноси се у ђачку књижицу и ученик прелази у наредни разред.~~

ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ У ПРВОМ РАЗРЕДУ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ИЗ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗ ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ УНОСЕ СЕ У ЂАЧКУ КЊИЖИЦУ И УЧЕНИК ПРЕЛАЗИ У НАРЕДНИ РАЗРЕД.

~~Ближи услови о садржају мишљења из става 2. овог члана уређени су посебним законом.~~

У осталим разредима основног и у средњем образовању и васпитању оцењивање је описно и бројчано у току школске године.

Описна оцена садржи повратну информацију за ученика и родитеља, другог законског заступника и пружа јасно упутство како да се унапреди рад ученика.

Ученику другог и трећег разреда основног образовања и васпитања који на крају првог полугодишта има недовољне оцене организује се појачан образовно-васпитни рад у току другог полугодишта, о чему наставник води посебну евиденцију.

Ученик другог и трећег разреда основног образовања и васпитања који на крају другог полугодишта има недовољне оцене преводи се у наредни разред, на основу одлуке одељењског већа, ИЗУЗЕВ УЧЕНИКА ДРУГОГ И ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА ОСНОВНОГ МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.

Ученику који је преведен у наредни разред, признаје се разред из кога је преведен као завршен и организује му се индивидуализован рад.

Ученик од четвртог до седмог разреда основног образовања и васпитања И УЧЕНИК ОД ДРУГОГ ДО ЗАВРШНОГ РАЗРЕДА ОСНОВНОГ

МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, КАО и ученик средњег образовања и васпитања полаже поправни испит у августовском испитном року, а ученик завршног разреда у јунском и августовском року.

Ученик који полаже поправни испит обавезан да похађа припремну наставу, коју је школа дужна да организује непосредно пре полагања поправног испита.

Ученик који положи поправни испит завршава разред.

Ученик од четвртог до седмог разреда основног образовања и васпитања И УЧЕНИК ОД ДРУГОГ ДО ЗАВРШНОГ РАЗРЕДА ОСНОВНОГ МУЗИЧКОГ И БАЛЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, КАО и ученик средњег образовања и васпитања понавља разред ако на крају другог полугодишта има закључене више од две недовољне бројчане оцене или не положи поправни испит, осим оцене из владања.

Изузетно, редован ученик средњег образовања и васпитања који не положи поправни испит може да заврши започети разред у истој школи наредне школске године, у својству ванредног ученика поновним полагањем неположеног испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди школа. Када заврши разред ванредан ученик има право да се у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству.

Ученику завршног разреда основног образовања и васпитања који не положи поправни испит, школа организује полагање испита у складу са општим актом школе.

Ученик завршног разреда основног образовања и васпитања који положи поправни испит, стиче право да полаже завршни испит у основном образовању и васпитању у прописаним роковима.

Ученик завршног разреда средњег образовања и васпитања који не положи поправни испит може да заврши разред у истој или другој одговарајућој школи у својству ванредног ученика полагањем испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова коју утврди школа.

Ученик завршног разреда средњег образовања и васпитања који положи поправни испит, стиче право да полаже матуру у прописаним роковима.

РАЗРЕДНИ ИСПИТ ПОЛАЖЕ УЧЕНИК КОЈИ НИЈЕ ОЦЕЊЕН ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ, УКОЛИКО НИЈЕ ПОХАЂАО НАСТАВУ ВИШЕ ОД ТРЕЋИНЕ УКУПНОГ ГОДИШЊЕГ БРОЈА ЧАСОВА ТОГ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ И УКОЛИКО СЕ ОЦЕЊИВАЊЕМ УТВРДИ ДА НИЈЕ ДОСТИГАО ОБРАЗОВНЕ СТАНДАРДЕ НА ОСНОВНОМ НИВОУ.

Општи успех

Члан 75.

Општи успех утврђује се као: одличан, врло добар, добар, довољан и недовољан.

Ученик није са успехом завршио разред, **ОДНОСНО ИМА НЕДОВОЉАН УСПЕХ** уколико има више од две недовољне оцене, осим оцене из владања или није положио поправни испит, осим ученика другог и трећег разреда основне школе који се преводи у наредни разред.

~~Оцене ученика из предмета од првог до четвртог разреда основне школе утврђује одељенско веће на предлог наставника разредне наставе.~~

~~Оцене ученика из предмета од петог до осмог разреда основне школе и оцене ученика средње школе утврђује одељенско веће на предлог предметног наставника.~~

Општи успех ученика основног образовања и васпитања утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу аритметичке средине закључних прелазних бројчаних оцена из обавезних предмета И ИЗ ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК, КАО и оцене из владања, почев од шестог разреда.

Општи успех ученика средњег образовања и васпитања утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу аритметичке средине прелазних закључних бројчаних оцена из ОБАВЕЗНИХ предмета, ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА, ИЗУЗЕВ ВЕРСКЕ НАСТАВЕ И ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА и оцене из владања.

Начин, поступак и критеријуме оцењивања успеха из појединачних предмета и владања и друга питања од значаја за оцењивање, прописује министар.

Завршни испити у основном и средњем образовању и васпитању **Члан 78.**

Завршни испити у основном и средњем образовању и васпитању су испити на државном нивоу којима се завршава одређени ниво образовања и васпитања, и то:

- 1) у основном образовању и васпитању - завршни испит у основном образовању и васпитању;
- 2) у општем средњем образовању и васпитању - општа матура;
- 3) у средњем уметничком образовању и васпитању - уметничка матура;
- 4) у средњем стручном образовању и васпитању - стручна матура, завршни испит средњег стручног образовања, специјалистички и мајсторски испит и испити других облика стручног образовања.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом полаже завршни испит у складу са његовим чулним и моторичким могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета.

Ученик се може уписати на следећи ниво образовања и васпитања на основу резултата постигнутог на испиту из става 1. овог члана, осим специјалистичког и мајсторског испита.

КАНДИДАТ КОЈИ ЈЕ НАКОН ЗАВРШЕНОГ ПРОГРАМА ОБУКЕ СТЕКАО ЈАВНУ ИСПРАВУ О ОСТВАРЕНОМ СТАНДАРДУ КВАЛИФИКАЦИЈЕ У ЦЕЛИНИ И О ОСТВАРЕНОМ СТАНДАРДУ КЉУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ОПШТЕОБРАЗОВНИ ДЕО СРЕДЊЕГ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ ИМА ПРАВО ИЗЛАСКА НА ЗАВРШНИ ИСПИТ, ОДНОСНО ПРАВО НА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНЕ МАТУРЕ.

Ближе услове којима су уређени завршни испити из става 1. овог члана прописује министар.

Приговор на оцењивање, оцену и испит

Члан 82.

Ученик основног и средњег образовања и васпитања, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

- 1) приговор на оцену из предмета и владања у току школске године;
- 2) приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта;
- 3) приговор на испит.

Приговор на оцену из предмета и владања подноси се директору школе у року од три дана од саопштења оцене.

Приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта подноси се директору школе у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата.

Приговор на испит подноси се директору школе, у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту.

(5) Директор школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином, одлучује о приговору из става 1. тачка 1) овог члана у року од три дана, односно у року од 24 сата о приговору из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Директор је дужан да предметном наставнику на чију оцену је уложен приговор, у року од три дана од доношења одлуке достави одлуку.

Ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, директор поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Уколико се утврди да закључна оцена није изведена у складу са прописима, директор поништава и враћа оцену одељењском већу на разматрање и закључивање.

Наставник чија оцена је поништена упућује се и на стручно усавршавање за област оцењивања и комуникацијских вештина.

Уколико појачани педагошко-инструктивни рад у установи и стручно усавршавање наставника не дају позитиван резултат, директор је у обавези да захтева стручно педагошки надзор над радом наставника од стране просветног саветника.

Ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељењском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Ако директор утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Ако утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

~~Уколико школа нема потребан број стручних лица за одговарајући предмет, ангажује стручно лице из друге школе.~~

~~Наставник чија оцена је оспорена или на чији је предлог утврђена закључна оцена, не може да буде члан комисије.~~

~~Када је поништен испит директор образује нову комисију у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен.~~

~~Оцена комисије је коначна.~~

УЧЕНИК ОСНОВНОГ И СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА, ЊЕГОВ РОДИТЕЉ, ОДНОСНО ДРУГИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК ИМА ПРАВО ДА ПОДНЕСЕ:

1) ПРИГОВОР НА ОЦЕНУ ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ И ИЗ ВЛАДАЊА У ТОКУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ;

2) ПРИГОВОР НА ЗАКЉУЧНУ ОЦЕНУ ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ И ИЗ ВЛАДАЊА НА КРАЈУ ПРВОГ И ДРУГОГ ПОЛУГОДИШТА;

3) ПРИГОВОР НА ИСПИТ.

ПРИГОВОР НА ОЦЕНУ ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ И ИЗ ВЛАДАЊА У ТОКУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ ПОДНОСИ СЕ ДИРЕКТОРУ ШКОЛЕ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД САОПШТЕЊА ОЦЕНЕ.

ПРИГОВОР НА ЗАКЉУЧНУ ОЦЕНУ ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ И ВЛАДАЊА НА КРАЈУ ПРВОГ И ДРУГОГ ПОЛУГОДИШТА ПОДНОСИ СЕ ДИРЕКТОРУ ШКОЛЕ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ДОБИЈАЊА ЂАЧКЕ КЊИЖИЦЕ, ОДНОСНО СВЕДОЧАНСТВА, ОСИМ ЗА УЧЕНИКЕ ЗАВРШНИХ РАЗРЕДА У РОКУ ОД 24 САТА.

ПРИГОВОР НА ИСПИТ ПОДНОСИ СЕ ДИРЕКТОРУ ШКОЛЕ, У РОКУ ОД 24 САТА ОД САОПШТАВАЊА ОЦЕНЕ НА ИСПИТУ.

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ, У САРАДЊИ СА СТРУЧНИМ САРАДНИКОМ И ОДЕЉЕЊСКИМ СТАРЕШИНОМ, РЕШЕЊЕМ ОДЛУЧУЈЕ О ПРИГОВОРУ ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА У РОКУ ОД ТРИ ДАНА, ОДНОСНО У РОКУ ОД 24 САТА О ПРИГОВОРУ ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 2) И 3) ОВОГ ЧЛАНА, ПРЕТХОДНО ПРИБАВЉАЈУЋИ ИЗЈАВУ НАСТАВНИКА.

ДИРЕКТОР ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕДМЕТНОМ НАСТАВНИКУ НА ЧИЈУ ОЦЕНУ ЈЕ УЛОЖЕН ПРИГОВОР, У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВИ РЕШЕЊЕ.

АКО ОЦЕНИ ДА ЈЕ ПРИГОВОР НА ОЦЕНУ ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ ОСНОВАН И ДА ОЦЕНА НИЈЕ ЈАВНО САОПШТЕНА, ОБРАЗЛОЖЕНА, ОДНОСНО ДА ОЦЕЊИВАЊЕ НИЈЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА, ДИРЕКТОР ПОНИШТАВА ОЦЕНУ, ПОЈАЧАВА ПЕДАГОШКО-ИНСТРУКТИВНИ РАД СА НАСТАВНИКОМ У УСТАНОВИ И РЕШЕЊЕМ ОБРАЗУЈЕ КОМИСИЈУ ЗА ПРОВЕРУ ЗНАЊА УЧЕНИКА, ПРЕГЛЕД И ПОНОВНО ОЦЕЊИВАЊЕ ПИСМЕНОГ ИЛИ ДРУГОГ РАДА УЧЕНИКА. КОМИСИЈА ИМА ТРИ ЧЛАНА, ОД КОЈИХ СУ ДВА СТРУЧНА ЗА ПРЕДМЕТ, ОДНОСНО ОБЛАСТ ПРЕДМЕТА.

УКОЛИКО СЕ УТВРДИ ДА ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА НИЈЕ ИЗВЕДЕНА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА, ДИРЕКТОР ПОНИШТАВА И ВРАЋА ОЦЕНУ ОДЕЉЕЊСКОМ ВЕЋУ НА РАЗМАТРАЊЕ И ЗАКЉУЧИВАЊЕ.

АКО ДИРЕКТОР И НАКОН ПОНОВНОГ РАЗМАТРАЊА И ЗАКЉУЧИВАЊА ОД СТРАНЕ ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА ПРОПИСАНОГ СТАВОМ 8. ОВОГ ЧЛАНА, УТВРДИ ДА ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ИЗ ОБАВЕЗНОГ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНОГ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ НИЈЕ ИЗВЕДЕНА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА ИЛИ ЈЕ ПРИГОВОР ИЗ ДРУГИХ РАЗЛОГА ОСНОВАН, РЕШЕЊЕМ ПОНИШТАВА ЗАКЉУЧНУ ОЦЕНУ И УПУЋУЈЕ УЧЕНИКА НА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА.

НАСТАВНИК ЧИЈА ОЦЕНА ЈЕ ПОНИШТЕНА УПУЋУЈЕ СЕ И НА СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗА ОБЛАСТ ОЦЕЊИВАЊА И КОМУНИКАЦИЈСКИХ ВЕШТИНА.

УКОЛИКО ПОЈАЧАНИ ПЕДАГОШКО-ИНСТРУКТИВНИ РАД У УСТАНОВИ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ НАСТАВНИКА НЕ ДАЈУ ПОЗИТИВАН РЕЗУЛТАТ, ДИРЕКТОР ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА ЗАХТЕВА СТРУЧНО ПЕДАГОШКИ НАДЗОР НАД РАДОМ НАСТАВНИКА ОД СТРАНЕ ПРОСВЕТНОГ САВЕТНИКА.

АКО ДИРЕКТОР У САРАДЊИ СА СТРУЧНИМ САРАДНИКОМ И ОДЕЉЕЊСКИМ СТАРЕШИНОМ ОЦЕНИ ДА ЈЕ ПРИГОВОР НА ОЦЕНУ ИЗ ВЛАДАЊА ОСНОВАН И ДА ОЦЕЊИВАЊЕ НИЈЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА УПУЋУЈЕ ОДЕЉЕЊСКОМ ВЕЋУ НА РАЗМАТРАЊЕ И ПОНОВНО ОДЛУЧИВАЊЕ, УЗ УЧЕШЋЕ СТРУЧНИХ САРАДНИКА.

АКО УТВРДИ ДА ЈЕ ОЦЕНА НА ИСПИТУ ИЗВЕДЕНА ПРОТИВНО ПРОПИСИМА, ПОНИШТАВА ИСПИТ И УПУЋУЈЕ УЧЕНИКА НА ПОНОВНО ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА. ИСПИТ СЕ ОРГАНИЗУЈЕ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ПРИГОВОРА.

УКОЛИКО ШКОЛА НЕМА ПОТРЕБАН БРОЈ СТРУЧНИХ ЛИЦА, АНГАЖУЈЕ СТРУЧНО ЛИЦЕ ИЗ ДРУГЕ ШКОЛЕ.

НАСТАВНИК ЧИЈА ОЦЕНА ЈЕ ОСПОРЕНА ИЛИ НА ЧИЈИ ЈЕ ПРЕДЛОГ УТВРЂЕНА ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА, НЕ МОЖЕ ДА БУДЕ ЧЛАН КОМИСИЈЕ.

КАДА ЈЕ ПОНИШТЕН ИСПИТ ДИРЕКТОР ОБРАЗУЈЕ НОВУ КОМИСИЈУ У ЧИЈЕМ САСТАВУ НЕ МОГУ ДА БУДУ ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ ЧИЈИ ЈЕ ИСПИТ ПОНИШТЕН.

ОЦЕНА КОМИСИЈЕ ЈЕ КОНАЧНА.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 85.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110 – 112. овог закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

~~Директор, у року од 30 дана од дана учињене повреде из става 1. овог члана, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.~~

ЗА УЧИЊЕНУ ТЕЖУ ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА ДИРЕКТОР ЗАКЉУЧКОМ ПОКРЕЋЕ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА САЗНАЊА, А ЗА УЧИЊЕНУ ПОВРЕДУ ЗАБРАНЕ ИЗ ЧЛ. 110 – 112. ОВОГ ЗАКОНА, ЗАКЉУЧКОМ ПОКРЕЋЕ ПОСТУПАК ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ДВА ДАНА ОД ДАНА

САЗНАЊА, О ЧЕМУ ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ НАРЕДНОГ РАДНОГ ДАНА ОБАВЕШТАВА РОДИТЕЉА, ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА.

ДИРЕКТОР ВОДИ ПОСТУПАК И ОКОНЧАВА ГА РЕШЕЊЕМ.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

~~Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.~~

~~Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из чл. 110–112. овог закона покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања.~~

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Делатност установе

Члан 89.

Делатност образовања и васпитања обављају:

- 1) у предшколском васпитању и образовању – предшколска установа;
- 2) у основном образовању и васпитању – основна школа, основна музичка школа, основна балетска школа, основна школа за образовање одраслих и основна школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом;
- 3) у средњем образовању и васпитању – гимназија, стручна школа, средња уметничка школа, мешовита школа и средња школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом;
- 4) образовно-васпитни центар је установа у којој се остварује више програма различитих нивоа образовања и васпитања или више различитих подручја рада.

Основна школа може да остварује припремни предшколски програм.

Школа може да обезбеђује смештај и исхрану ученика (у даљем тексту: школа са домом).

Школа за ученике и одрасле са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и установа која има децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, дужна је да у складу са расположивим капацитетима пружа додатну подршку у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици, у складу с критеријумима и стандардима које прописује министар.

Установа од посебног интереса за Републику Србију, у смислу овог закона, јесте установа која је од посебног културног, просветног или историјског значаја за Републику Србију.

Влада одређује установе од посебног интереса за Републику Србију.

УСТАНОВА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ, У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА, ЈЕСТЕ УСТАНОВА КОЈА ОСТВАРУЈЕ ИЗУЗЕТНЕ РЕЗУЛТАТЕ НА МЕЂУНАРОДНОМ НИВОУ ЧИМЕ ДОПРИНОСИ УНАПРЕЂИВАЊУ И ПРОМОВИСАЊУ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

УСТАНОВЕ ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ЈЕСУ МАТЕМАТИЧКА ГИМАНЗИЈА У БЕОГРАДУ И ГИМНАЗИЈА „ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ” У НОВОМ САДУ.

Услови за почетак рада и обављање делатности установе

Члан 92.

Установа може да почне са радом и да обавља делатност образовања и васпитања, ако испуњава услове за оснивање и има:

- 1) прописани простор, опрему и наставна, односно дидактичка средства;
- 2) наставнике, васпитаче и стручне сараднике у радном односу, односно изјаве сагласности наставника, васпитача и стручних сарадника да би засновали радни однос најкасније даном почетка рада установе;
- 3) уписану децу, односно редовне ученике;
- 4) обезбеђене хигијенско-техничке услове (санитарне и противпожарне), у складу са прописима којима се уређује ова област.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ ЗА ОСНИВАЊЕ, ПОЧЕТАК РАДА И ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ УСТАНОВЕ, ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.

Савет родитеља

Члан 120.

Установа има савет родитеља, осим школе за образовање одраслих.

У савет родитеља школе бира се по један представник родитеља, односно другог законског заступника ученика сваког одељења, односно васпитне групе, ако школа остварује припремни предшколски програм.

У установи у којој стичу образовање припадници националне мањине у савету родитеља сразмерно су заступљени родитељи, односно други законски заступници деце, односно ученика припадника националне мањине.

У установи у којој стичу образовање деца и ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, члан савета родитеља је и представник родитеља, односно другог законског заступника деце, односно ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Представници савета родитеља бирају се сваке школске године.

Савет родитеља:

- 1) предлаже представнике родитеља, односно других законских заступника деце, односно ученика у орган управљања;
- 2) предлаже свог представника у све обавезне тимове установе;

3) учествује у предлагању изборних садржаја и у поступку избора уџбеника;

4) разматра предлог школског програма, развојног плана, годишњег плана рада;

5) разматра извештаје о остваривању програма образовања и васпитања, развојног плана и годишњег плана школе, спољашњем вредновању, самовредновању, завршном испиту, резултатима националног и међународног тестирања и спровођење мера за обезбеђивање и унапређивање квалитета образовно-васпитног рада;

6) разматра намену коришћења средстава од донација и од проширене делатности установе;

7) предлаже органу управљања намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге и прикупљених од родитеља, односно другог законског заступника;

8) разматра и прати услове за рад установе, услове за одрастање и учење, безбедност и заштиту деце и ученика;

9) учествује у поступку прописивања мера из члана 108. овог закона;

10) даје сагласност на програм и организовање екскурзије, односно програме наставе у природи и разматра извештај о њиховом остваривању;

11) предлаже представника и његовог заменика за ~~општински~~ **ЛОКАЛНИ** савет родитеља;

12) разматра и друга питања утврђена статутом.

Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује органу управљања, директору, стручним органима установе и ученичком парламенту.

Начин избора савета родитеља установе уређује се статутом установе, а рад пословником савета.

Општински савет родитеља ЛОКАЛНИ САВЕТ РОДИТЕЉА

Члан 121.

~~Општински~~ **ЛОКАЛНИ** савет родитеља чине представници савета родитеља, свих установа са подручја ГРАДА, општине, односно градске општине (у даљем тексту: општина). Представници савета родитеља бирају се сваке школске године.

~~Општински~~ **ЛОКАЛНИ** савет родитеља:

1) даје мишљење, иницира акције и предлаже мере за остваривање права детета, унапређивање образовања, васпитања и безбедности деце, односно ученика у општини;

2) учествује у утврђивању општинских планова и програма који су од значаја за остваривање образовања, васпитања и безбедности деце;

3) прати и разматра могућности за унапређивање једнаког приступа, доступности и могућности образовања и васпитања за децу, односно ученике; спречавања социјалне искључености деце односно ученика из угрожених и осетљивих група на територији општине;

4) пружа подршку савету родитеља свих установа на територији општине у вези са питањима из њихове надлежности;

5) заступа интересе деце и ученика општине у ситуацијама које су од значаја за унапређивање њиховог образовања, васпитања, безбедности и добробити на територији општине;

6) сарађује са организацијама које делују у области образовања и васпитања, заштите здравља, социјалне заштите, културе, заштите и унапређења права детета и људских права;

7) обавља и друге послове у вези са образовањем и васпитањем на територији општине.

Ближе услове у вези начина рада општинског ЛОКАЛНОГ савета родитеља заједнички прописују министар и министар надлежан за послове локалне самоуправе.

Директор установе

Члан 122.

Директор руководи радом установе.

Директор установе може да буде лице које испуњава услове прописане чланом 139. и чланом 140. ст. 1. и 2. овог закона.

Дужност директора предшколске установе може да обавља лице које има: образовање из члана 140. ст. 1. и 2. овог закона за васпитача или стручног сарадника, дозволу за рад наставника, васпитача и стручног сарадника, обуку и положен испит за директора установе и најмање осам година рада у предшколској установи на пословима васпитања и образовања ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА након стеченог одговарајућег образовања.

Дужност директора предшколске установе може да обавља и лице које има: одговарајуће образовање из члана 140. став 3. овог закона за васпитача, дозволу за рад наставника, васпитача и стручног сарадника, обуку и положен испит за директора установе и најмање десет година рада у предшколској установи на пословима васпитања и образовања након стеченог одговарајућег образовања.

Дужност директора школе може да обавља лице које има одговарајуће образовање из члана 140. ст. 1. и 2. овог закона за наставника те врсте школе и подручја рада, за педагога и психолога, дозволу за рад наставника, васпитача и стручног сарадника, обуку и положен испит за директора установе и најмање осам година рада у установи на пословима образовања и васпитања, након стеченог одговарајућег образовања.

Изузетно, ако се на конкурс не пријави ниједан кандидат са одговарајућим образовањем из члана 140. ст. 1. и 2. овог закона, дужност директора основне школе може да обавља лице које има одговарајуће образовање из члана 140. став 3. овог закона за наставника те врсте школе, дозволу за рад наставника, васпитача и стручног сарадника, обуку и положен испит за директора установе и најмање десет година рада у установи на пословима образовања и васпитања, након стеченог одговарајућег образовања.

Испит за директора установе може да полаже и лице које испуњава услове за директора установе и које има и доказ о похађаном прописаном програму обуке.

Лице које положи испит за директора стиче дозволу за рад директора (у даљем тексту: лиценца за директора).

Изабрани директор који нема положен испит за директора, дужан је да га положи у року до две године од дана ступања на дужност.

Директору који не положи испит за директора у року од две године од дана ступања на дужност, престаје дужност директора.

Лиценца за директора одузима се директору који је осуђен правноснажном пресудом за повреду забране из чл. 110-113. овог закона, за кривично дело или привредни преступ у вршењу дужности.

Програм обуке у складу са стандардима компетенција директора, програм испита, начин и поступак полагања испита, састав и начин рада комисије Министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине пред којом се полаже испит за директора, садржину и изглед обрасца лиценце за директора, садржај и начин вођења регистра издатих лиценци за директора, накнаде за рад чланова комисије и остала питања у вези са полагањем испита и стицањем лиценце за директора, прописује министар.

Статус директора

Члан 124.

~~Права, обавезе и одговорности директора утврђују се посебним уговором о међусобним правима и обавезама, без заснивања радног односа.~~

~~ОРГАН УПРАВЉАЊА ЗАКЉУЧУЈЕ СА ДИРЕКТОРОМ УГОВОР О РАДУ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ.~~

~~УКОЛИКО ЈЕ ЗА ДИРЕКТОРА ИМЕНОВАНО ЛИЦЕ ИЗ РЕДА ЗАПОСЛЕНИХ У ТОЈ УСТАНОВИ, ДОНОСИ СЕ РЕШЕЊЕ О ЊЕГОВОМ ПРЕМЕСТАЈУ НА РАДНО МЕСТО ДИРЕКТОРА КОЈЕ ПО СИЛИ ЗАКОНА ЗАМЕЊУЈЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ ОДРЕДБЕ УГОВОРА О РАДУ.~~

~~УКОЛИКО ЈЕ ДИРЕКТОР ИМЕНОВАН ИЗ РЕДА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ДРУГОГ ПОСЛОДАВЦА, ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА МИРОВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА НА ОСНОВУ РЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ.~~

~~Директору установе мирује радни однос за време трајања два мандата и има право да се врати на послове које је обављао пре именовања.~~

~~ЛИЦЕ ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА ИМА ПРАВО ДА СЕ НАКОН ПРЕСТАНКА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА НАКОН ПРВОГ, ОДНОСНО ДРУГОГ МАНДАТА ВРАТИ НА ПОСЛОВЕ КОЈЕ ЈЕ ОБАВЉАЛО ПРЕ ИМЕНОВАЊА ЗА ДИРЕКТОРА УСТАНОВЕ.~~

~~Уколико директору установе коме мирује радни однос престане дужност због истека мандата или на лични захтев током трећег и сваког наредног мандата, распоређује се на послове који одговарају степену и врсти његовог образовања.~~

~~Ако нема одговарајућих послова, лице из става 3. овог члана остварује права као запослени за чијим радом је престала потреба, у складу са законом.~~

Задаци стручног сарадника

Члан 138.

Задаци стручног сарадника су да, у оквиру своје надлежности, ради на:

- 1) унапређивању образовно-васпитног рада у установи;
- 2) праћењу, подстицању и пружању подршке укупном развоју детета и ученика у домену физичких, интелектуалних, емоционалних и социјалних капацитета и предлагању мера у интересу развоја и добробити детета;
- 3) пружању стручне подршке васпитачу, наставнику и директору за:
 - (1) стварање подстицајне средине за учење уз примену савремених научно заснованих сазнања;
 - (2) јачање компетенција и професионални развој наставника, васпитача и стручних сарадника;
 - (3) развијање компетенција за остваривање циљева и општих исхода образовања и васпитања;
 - 4) развоју инклузивности установе;
 - 5) стручним пословима у заштити од насиља и стварању безбедне средине за развој деце и ученика, заштити од дискриминације и социјалне искључености деце, односно ученика;
 - 6) праћењу и вредновању образовно-васпитног рада и предлагању мера за повећање квалитета образовно-васпитног рада;
 - 7) остваривању сарадње са децом и ученицима, родитељима, односно другим законским заступницима и другим запосленима у установи;
 - 8) остваривању сарадње са надлежним установама, стручним удружењима и другим органима и организацијама;
 - 9) координацији сарадње и обезбеђивању примене одлука савета родитеља установе и ~~општинских~~ **ЛОКАЛНИХ** савета родитеља;
 - 10) спровођењу стратешких одлука Министарства у установи, у складу са својим описом посла.

Стручни сарадник остварује задатке на основу стандарда компетенција за стручне сараднике.

Програм свих облика рада стручних сарадника, доноси министар.

Рад наставника у иностранству

Члан 157.

Образовно-васпитни рад на српском језику у иностранству изводи наставник који испуњава следеће услове:

- 1) да је у радном односу на неодређено време у школи у Републици Србији;
- 2) поседује лиценцу;
- 3) има најмање пет година радног искуства у области основног образовања и васпитања.

Решење о упућивању наставника на рад у иностранство доноси министар, на основу конкурса.

Наставник се упућује на рад у иностранство на време од годину дана, уз могућност продужења, а најдуже на период од четири године.

Наставник у току професионалне каријере може бити ангажован на конкурс само једном за остваривање наставе на српском језику у иностранству.

Наставнику мирује радни однос на пословима са којих је упућен на рад у иностранство.

ИЗУЗЕТНО, ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ У ИНОСТРАНСТВУ МОЖЕ ДА ИЗВОДИ И ЛИЦЕ КОЈЕ НИЈЕ У РАДНОМ ОДНОСУ НА НЕОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ У ШКОЛИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, А КОЈЕ ИМА ПРЕБИВАЛИШТЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ЗЕМЉЕ У КОЈОЈ СЕ ОСТВАРУЈЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД У ИНОСТРАНСТВУ И КОЈЕ ИСПУЊАВА ОСТАЛЕ УСЛОВЕ ЗА ЛИЦЕ КОЈЕ ОСТВАРУЈЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ У ИНОСТРАНСТВУ.

ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА АНГАЖУЈЕ СЕ НА ОСНОВУ КОНКУРСА ИЛИ НА ПРЕДЛОГ НАДЛЕЖНОГ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВИШТВА.

Престанак радног односа

Члан 167.

Радни однос запосленог у установи престаје са навршених 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Запосленом престаје радни однос ако се у току радног односа утврди да не испуњава услове из члана 139. став 1. овог закона или ако одбије да се подвргне лекарском прегледу у надлежној здравственој установи на захтев директора.

Запослени коме престане радни однос из разлога утврђеног чланом 139. став 1. тачка 2) овог закона, остварује право на отпремнину.

ВИСИНА ОТПРЕМНИНЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ СЕ ОПШТИМ АКТОМ УСТАНОВЕ, С ТИМ ШТО НЕ МОЖЕ БИТИ НИЖА ОД ЗБИРА ТРЕЋИНЕ ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНОГ ЗА СВАКУ НАВРШЕНУ ГОДИНУ РАДА У РАДНОМ ОДНОСУ КОД ПОСЛОДАВЦА КОД КОГА ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА ОТПРЕМНИНУ.

Евиденције о деци, ученицима и одраслима које води установа

Члан 174.

Установа води евиденцију о деци, ученицима и одраслима обухваћеним формалним образовањем, о родитељима, односно другим законским заступницима и о запосленима, у складу са овим и посебним законом.

Евиденција о деци, ученицима и одраслима и о родитељима, односно другим законским заступницима представља скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, образовни, социјални и функционални статус и потребна додатна образовна, социјална и здравствена подршка, у складу са ОВИМ И посебним законом.

Евиденција о запосленима представља скуп личних података којима се одређује њихов идентитет, степен и врста образовања, радно-правни статус, плата и подаци за њен обрачун и исплату, стручно усавршавање, положени испити за рад у образовању и васпитању, каријерно напредовање и кретање у служби, у складу са ОВИМ И посебним законом.

Установа води:

- ~~1) матичну књигу уписане деце, ученика и одраслих;~~
- ~~2) евиденцију о васпитно-образовном, образовно-васпитном, односно васпитном раду и о успеху и владању ученика и одраслих;~~

~~3) записник о положеним испитима;~~

~~4) евиденцију о издатим јавним исправама.~~

~~Евиденција из става 4. тачка 2) овог члана може се водити и електронски.~~

~~Евиденције из става 4. овог члана установа води на српском језику ћириличким писмом на прописаном обрасцу.~~

УСТАНОВА МОЖЕ СВАКУ ОД ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ СТ. 1 – 3. ОВОГ ЧЛАНА ДА ВОДИ ЕЛЕКТРОНСКИ У ОКВИРУ ЈЕДИНСТВЕНОГ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА ПРОСВЕТЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ЈИСП).

ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ СТ. 1 – 3. ОВОГ ЧЛАНА УСТАНОВА ВОДИ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ ЋИРИЛИЧКИМ ПИСМОМ НА ПРОПИСАНОМ ОБРАСЦУ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКИ.

Када се образовно-васпитни рад остварује на језику националне мањине, установа води евиденцију на српском језику ћириличким писмом и на језику и писму националне мањине, осим евиденције о образовно-васпитном раду која се води на језику на коме се изводи образовно-васпитни рад.

Установа је руковалац података из ст. 1-3. овог члана и одговорна је за њено прикупљање, употребу, ажурирање и чување, у складу са овим, посебним законом и Законом о заштити података о личности.

УКОЛИКО УСТАНОВА ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, МИНИСТАРСТВО ЈЕ ОБРАЂИВАЧ ПОДАТАКА И ОДГОВОРНО ЈЕ ЗА ЧУВАЊЕ И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА.

~~Врсте, назив, садржај образаца евиденције ВРСТУ, НАЗИВ, САДРЖАЈ И ИЗГЛЕД ОБРАЗАЦА ЕВИДЕНЦИЈА и јавних исправа и начин њиховог вођења, попуњавања И издавања, прописује министар, у складу са овим и посебним законом.~~

Јединствени информациони систем просвете

Члан 175.

~~Јединствени информациони систем просвете (у даљем тексту: ЈИСП) успоставља и њиме управља Министарство.~~

~~Установе уносе и ажурирају податке из евиденција из члана 174. овог закона у електронском облику у ЈИСП И у оквиру одговарајућег регистра.~~

МИНИСТАРСТВО УСПОСТАВЉА ЈИСП И ЊИМЕ УПРАВЉА УЗ ТЕХНИЧКУ ПОДРШКУ СЛУЖБЕ ВЛАДЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ, УСКЛАЂИВАЊЕ, РАЗВОЈ, ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКЕ УПРАВЕ.

СЛУЖБА ВЛАДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЉА ПОСЛОВЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЧУВАЊЕ, СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ЗАШТИТЕ И ОБЕЗБЕЂИВАЊА СИГУРНОСТИ И БЕЗБЕДНОСТИ ПОДАТАКА У ДРЖАВНОМ ЦЕНТРУ ЗА ЧУВАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ПОДАТАКА, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА УПРАВА И ИНФОРМАЦИОНА БЕЗБЕДНОСТ.

Министарство У ОКВИРУ ЈИСП-А води регистар:

- 1) установа;
- 2) деце, ученика и одраслих;
- 3) запослених у установама.

У РЕГИСТАР ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УНОСЕ СЕ ПОДАЦИ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ ЧЛАНА 174. ОВОГ ЗАКОНА.

УСТАНОВЕ СУ ДУЖНЕ ДА У РЕГИСТАР ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УНОСЕ И АЖУРИРАЈУ ПОДАТКЕ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈА ИЗ ЧЛАНА 174. ОВОГ ЗАКОНА, УКОЛИКО ЕВИДЕНЦИЈЕ НЕ ВОДЕ У ОКВИРУ ЈИСП-А.

Ближе услове и начин успостављања ЈИСП-а, регистара, вођења, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података који се уносе у регистре, као и врсти статистичких извештаја на основу података из регистара, прописује министар.

Јединствени образовни број Члан 176.

За потребе вођења регистра из члана 175. став 3. тачка 2) овог закона и заштите података о личности формира се јединствени образовни број (у даљем тексту: ЈОБ) који прати његовог носиоца кроз све нивое формалног образовања и васпитања и представља кључ за повезивање свих података о детету, ученику и одраслом у ЈИСП-у.

ЈОБ представља индивидуалну и непоновљиву ознаку која се састоји од 16 карактера и која се додељује детету, ученику и одраслом у аутоматизованом поступку преко ЈИСП-а, на захтев установе, при првом упису у установу.

Привремени ЈОБ додељује се детету, ученику и одраслом до добијања јединственог матичног броја грађана, страном држављанину, лицу без држављанства, прогнаном и расељеном лицу.

У захтеву за доделу ЈОБ-а установа уноси податке у ЈИСП о идентитету детета, ученика и одраслог (име, презиме, име једног родитеља, јединствени матични број грађана, број пасоша и издавалац за стране држављане).

Подаци о личности из става 4. овог члана прикупљају се ~~искључиво~~ у сврху доделе ЈОБ-а детету, ученику и одраслом, КАО И У ДРУГЕ СВРХЕ ПРОПИСАНЕ ЗАКОНОМ.

Овлашћено лице установе дужно је да ЈОБ лично достави детету и ученику преко родитеља, односно другог законског заступника и одраслом у затвореној коверти, заједно са подацима за лични приступ регистру из члана 175. став 3. тачка 2) овог закона и да о томе води евиденцију.

РОДИТЕЉ, ОДНОСНО ДРУГИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК И ОДРАСЛИ ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ ДА ЗАХТЕВА ДА МУ СЕ ЈОБ И ПОДАЦИ ЗА ЛИЧНИ ПРИСТУП РЕГИСТРУ ДОСТАВЕ НА АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ.

МИНИСТАРСТВО УСПОСТАВЉА И ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ О СВИМ ЗАХТЕВИМА И ДОДЕЉЕНИМ ЈОБ И ПРИВРЕМЕНИМ ЈОБ.

Подаци о ЈОБ-у и привременом ЈОБ-у ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА чувају се трајно.

Министарство је руковалац подацима о личности из става 4. овог члана. Ближе услове у погледу поступка доделе ЈОБ-а, прописује министар.

Подаци у регистру деце, ученика и одраслих **Члан 177.**

~~Установа уноси и ажурира податке ПОДАЦИ~~ из члана 174. став 2. овог закона УНОСЕ СЕ у регистар деце, ученика и одраслих, ~~преко свог приступног налага~~ преко ЈОБ-а, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, и то:

1) податке за одређивање идентитета детета, ученика и одраслог: ЈОБ, пол, датум, место и држава рођења, држава и место становања;

2) податке за одређивање образовног статуса детета, ученика и одраслог: претходно завршен програм образовања и васпитања, односно ниво образовања, језик на којем су завршени претходни нивои образовања и васпитања, установа, група, разред и одељење у који је уписан, врста и трајање програма образовања, језик на коме се изводи образовно-васпитни рад, матерњи језик, национална припадност (изјашњавање о националној припадности није обавезно), изборни програми, образовање по индивидуалном образовном плану, оцене, положени испити, похвале и награде освојене током образовања, изостанци, владање и издате јавне исправе;

3) податке за одређивање социјалног статуса детета, ученика и одраслог: припадност социјално угроженим категоријама становништва, услови становања и стање породице; социјални статус родитеља, односно другог законског заступника: стечена стручна спрема, занимање и облик запослења;

4) податке за одређивање функционалног статуса детета, ученика и одраслог: подаци добијени на основу процене потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке коју утврђује Интерресорна комисија, односно установа и уносе се у регистар као податак о постојању функционалних потешкоћа у домену вида, слуха, грубе или fine моторике, интелектуалних потешкоћа, потешкоћа са комуникацијом, са понашањем и социјализацијом.

Руководилац подацима из става 1. овог члана је Министарство.

Подаци у регистру запослених **Члан 180.**

~~Установа уноси и ажурира податке ПОДАЦИ~~ из члана 174. став 3. овог закона УНОСЕ СЕ у регистар запослених, и то:

1) податке о идентитету: име, презиме, име једног родитеља, јединствени матични број грађана, пол, датум, место и држава рођења, држава и место становања, адреса, контакт телефон и други подаци у складу са законом;

2) податке о професионалном статусу: степен и врста образовања, језик на којем је стечено основно, средње и високо образовање, установа у којој је ангажован, радно-правни статус, стручно усавршавање, положени испити за лиценцу и подаци о суспензији и одузимању лиценце, каријерно напредовање и кретање у служби.

За установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе подаци о запосленима су плата и подаци за њен обрачун и исплату.

Од података из регистра запослених доступни су јавности име и презиме, степен и врста образовања, установа у којој је ангажован, подаци о стручном испиту, односно лиценци и каријерном напредовању.

Руководилац подацима из ст. 1. и 2. овог члана је Министарство.

Сврха обраде података

Члан 181.

Сврха обраде података о којима установа води евиденцију јесте праћење и унапређивање квалитета, ефикасности и ефективности рада установе и запослених, праћење, проучавање и унапређивање васпитања и образовања деце, односно образовног нивоа ученика и одраслих у процесу образовања и васпитања и остваривање права на издавање јавне исправе.

Сврха обраде података из регистара из члана 175. став 3. овог закона јесте обезбеђивање индикатора ради праћења и унапређивања квалитета, ефикасности и ефективности система образовања и васпитања на нивоу укупног система, установе и појединца, а нарочито праћење обухвата деце, ученика и одраслих образовањем и васпитањем, њиховог напредовања и образовних постигнућа, напуштања образовног система од стране деце, ученика и одраслих, завршавања образовања; функционисање система образовања и васпитања, планирања и предузимања мера образовне и уписне политике; спровођења завршних испита и матуре; ПРАЋЕЊЕ И МЕРЕЊЕ УТИЦАЈА КВАЛИФИКАЦИЈА НА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ОДНОСНО МОГУЋНОСТИ ЗАПОШЉАВАЊА ПРЕМА СТЕЧЕНИМ КВАЛИФИКАЦИЈАМА; праћење професионалног статуса и усавршавања запослених; праћење рада установа, финансирања система образовања и васпитања, стварање основа за спровођење националних и међународних истраживања у области образовања и васпитања, као и безбедно, ефикасно и рационално чување података и извештавања о образовним индикаторима по преузетим међународним обавезама.

Коришћење података

Члан 182.

Корисник свих података из регистара из члана 175. став 3. овог закона је Министарство.

Установа је корисник података које уноси у регистре и статистичких извештаја који проистичу из њих.

Родитељ, односно други законски заступник детета и ученика, може добити податке који се о његовом детету, односно ученику воде у регистру из члана 175. став 3. тачка 2) овог закона, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Податке који се о њему воде у регистру из члана 175. став 3. тачка 2) овог закона може добити и одрасли, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Запослени у установи може добити податке који се о њему воде у регистру из члана 175. став 3. тачка 3) овог закона, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Корисник података из регистара из члана 175. став 3. овог закона може бити и државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом или другим прописима овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове надлежности или служе за потребе истраживања, уз обезбеђивање заштите података о идентитету личности.

КОРИСНИК ПОДАТАКА ИЗ РЕГИСТАРА ИЗ ЧЛАНА 175. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА ЈЕ И АГЕНЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ КОЈА ЈЕ ОСНОВАНА И ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ ЈЕ УРЕЂЕН НАЦИОНАЛНИ ОКВИР КВАЛИФИКАЦИЈА, УЗ ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ЗАШТИТЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ.

Ажурирање и чување података

Члан 183.

Установа ажурира податке у евиденцијама које води на дан настанка промене, а најкасније 15 дана од дана промене.

~~Установа уноси, односно ажурира податке~~ ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УНОСЕ СЕ у регистре из члана 175. став 3. овог закона на дан настанка промене, а најкасније 30 дана од дана промене.

~~Податке у евиденцији из члана 174. став 4. тач. 1) и 4) установа чува трајно, а из тач. 2) и 3) – 10 година.~~

ПОДАЦИ ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 174. ОВОГ ЗАКОНА ЧУВАЈУ СЕ НА НАЧИН И У РОКОВИМА ПРОПИСАНИМ ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

Подаци из регистра о установама чувају се трајно.

Подаци из регистра деце, ученика и одраслих чувају се трајно, осим података о социјалном, здравственом и функционалном статусу детета, ученика и одраслог који се чувају пет година од престанка статуса.

Подаци из регистра о запосленима чувају се трајно.

Заштита података

Члан 184.

Прикупљање, чување, обрада и коришћење података спроводе се у складу са овим законом, посебним законом и законом којим се уређује заштита података о личности и највишим стандардима о заштити података.

Установа обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података из евиденција које води.

Министарство обезбеђује мере заштите од неовлашћеног приступа и коришћења података у ЈИСП-у.

За потребе научноистраживачког рада и приликом обраде података и израде анализа лични подаци користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета личности.

Послове администрирања ЈИСП-а и регистра РЕГИСТАРА из члана 175. став 3. овог закона обавља посебно овлашћено лице у Министарству.

Члан 205.

Звање педагошког саветника и вишег педагошког саветника које је стекао наставник, васпитач и стручни сарадник до 4. фебруара 1990. године, на основу Закона о сталном стручном усавршавању наставног и васпитног особља ("Службени гласник РС", бр. 47/78 - пречишћени текст, 16/79 и 43/84) изједначава се са звањем педагошког саветника, односно вишег педагошког саветника, из члана 151. овог закона.

Одредбе члана 151. став 3. овог закона примењују се ~~од школске 2018/2019. године~~ ДАНОМ СТУПАЊА НА СНАГУ ПРОПИСА КОЈОМ ЋЕ БИТИ УТВРЂЕНИ КОЕФИЦИЈЕНАТИ НА ОСНОВУ СТЕЧЕНОГ ЗВАЊА.

ЧЛАН 29.

ОРГАН УПРАВЉАЊА УСТАНОВЕ ДУЖАН ЈЕ ДА РАДНО-ПРАВНИ СТАТУС ДИРЕКТОРА, УСКЛАДИ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА, У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 30.

ЗАПОСЛЕНИ КОЈИ НИЈЕ СТЕКАО ОДГОВАРАЈУЋЕ ОБРАЗОВАЊЕ ЗА ИЗВОЂЕЊЕ НАСТАВЕ И ДРУГИХ ОБЛИКА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА У ШКОЛИ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ, ОБАВЕЗАН ЈЕ ДА У РОКУ ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, СТЕКНЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ ОБРАЗОВАЊЕ.

ЧЛАН 31.

ИЗУЗЕТНО ОД ЧЛАНА 144. СТАВ 1. ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 88/17 И 27/18 – ДР. ЗАКОН) МЕДИЦИНСКА СЕСТРА КОЈА ЈЕ ЗАСНОВАЛА РАДНИ ОДНОС У УСТАНОВИ ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ЗАКОНА О ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 18/10, 101/17 И 113/17 – ДР. ЗАКОН), МОЖЕ ДА ОБАВЉА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ БЕЗ ЛИЦЕНЦЕ.

ЧЛАН 32.

МИНИСТАР ЋЕ ДОНЕТИ ПОДЗАКОНСКЕ АКТЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА У РОКУ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 33.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Овлашћени предлагач закона – Влада
Обрађивач: Министарство просвете, науке и технолошког развоја

2. Назив прописа
Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања
Draft Law on Changes and Additions of the Law on Principles of the System of Education and Pedagogy

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа, Наслов VIII Политике сарадње, члан 102. Образовање и стручно оспособљавање

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

Општи рок

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Потпуно

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које

произлазе из наведене одредбе Споразума,

Нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске

уније.

Постоји

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима, Уговор о функционисању ЕУ, Наслов XII Образовање, Стручно оспособљавање, омладина и спорт – потпуно усклађен у делу који се односи на систем образовања и васпитања

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

нема секундарних извора права ЕУ са којима је потребно обезбедити усклађивање

Пропис је у потпуности усклађен са основним принципима и препорукама из *acquis* у делу који се односи на систем образовања на нивоу предшколског, основног и средњег образовања.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

–

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

–

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

–

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

–

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Да

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања је преведен на енглески језик.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не. Наведени пропис није био предмет комуникације са Европском комисијом, односно другим стручним телима Европске уније.